

חוברת תרגול בצמחי מרפא

חלק ב: הכרת תכונות הצמחים ושילובם בצמדים

The Israeli Team of Integrated Medicine
תמורות-המרכז לקידום רפואה משולבת

© Tmurot

כל הזכויות שמורות לתמורות

אין להפיץ, לשכפל או להעתיק כל חלק מהחוברת ללא הסכמת תמורות

שלב ב: הכרת תכונות הצמחים ושילובם בצמדים

הערה: החוברת נועדה לחזרה על חומר הלימודים בקורס "צמחי מרפא בודדים" וכן לשימושים של אילו הבוחרים בקורס אלקטיב בתחום "רוקחות סינית".

הסעיפים המודגשים מכוונים למצטרפים בקורס בחירה ברוקחות:

מטרות שלב ב:

- א – חזרה על צמחים בודדים בשמם הסיני והפרמקולוגי.
- ב – חזרה על השתייכות הצמחים לקטגוריות.
- ג – סיוע בהכנת פורמולות (איסוף, שקילה).
- ד – היכרות עם תכונות צמחים נבחרים.
- ה – שיפור ההיכרות עם דוגמיות הצמחים בצורתם הטבעית.

תנאי מעבר לשלב ג (בקורס בחירה ברוקחות):

- מינימום 40 שעות עבודה מעשית (לתלמידים בשנה שנייה בצמחים, במסלול לרפואה סינית בתמורות).
- מינימום 60 שעות עבודה מעשית (לתלמיד בשנה ראשונה בצמחים, במסלול לרפואה סינית בתמורות).
- הוכחת ידיעת שמות הצמחים והקטגוריות.
- הערה: בסוף שלב זה עליך להיות מסוגלת לציין תכונות נבחרות של כל הצמחים המוזכרים בחוברת.

שיטת עבודה

בזמן החופשי יש לבצע משימות אילו:

- א – מלא/י את הטבלאות בסיוע הספר: מטריה מדיקה.
- ב – זהה/י את הצמחים על פי שמם הסיני והלטיני.
- ג – זהה/י את החלק המרכיב אותם בצמח בעזרת החומר הכתוב והדוגמיות.
- ד – עבור/י ביסודיות על ההקשרים בין צמדי הצמחים השונים.

קריאת המבוא:

המבוא חיוני להבנת חומר ההמשך ולכן יש לקראו בעיון. בעת המעבר על צמדי הצמחים, מומלץ לסווג את כל צמד לפי אחד או יותר מן הסיווגים המפורטים במבוא. חשוב לשים לב: לצמדים מסוימים יש יותר ממאפיין אחד. במקביל למעבר על הכתוב בחוברת חשוב להשלים את הידע מתוך הספר מטריה מדיקה. זוהי הזדמנות טובה לחזור על החומר הנתון בחוברת אי ועל כן מומלץ לחזור אליה בכל עת שנדרש.

הסבר כללי:

כדי למנוע שינון טכני של צמחים, נבחרו צמחים בעלי הקשרים קליניים המופיעים תדיר בתוך פורמולות. צמחים אילו מופיעים לרוב בצמדים – Dui Yao. לצמדים אילו השפעה חזקה יותר ממצב בו היינו נותנים צמח אחד מהם בכמות כפולה. ההקשרים בין צמדי הצמחים יכולים להיות מסווגים בקלסיפיקציות הבאות:

א - צמדי צמחים סינרגיסטים

1. צמחים מאותה קטגוריה המשלימים ומחזקים זה את זה
2. צמחים מקטגוריות שונות המשלימים זה את זה.

ב - צמדי צמחים אנטגוניסטים

1. שילוב של צמחים מקררים ומחממים
2. הזנה וניקוז בו זמנית
3. פתיחה ושמירה בו זמנית
4. שילוב של צמחים קבועים (Shou) וצמחים נודדים (Zou)
5. צמחים מעלים ומורידים

ג - צמדי צמחים מגינים

ד - צמחים להרמוניזציה

ה - צמחים מובילים

מילוי טבלאות:

בעבודתך תתבקש/י למלא טבלאות צמחים. בהערות מומלץ לציין את משמעות השם הסיני (תרגום לעברית) במידה שיש. מומלץ להתבסס על Materia medica ולא על תרגומים קיימים בספרים אחרים בעברית. מבחינת השם הפרמקולוגי יש לזכור את חלק הצמח שבשימוש רפואי ואת השם המסווג את הצמח (אך לא את משפחתו). למשל:

שם	Bai Shao Rx. Paeoniae Lactiflorae	Chai Hu Rx. Bupleuri
קטגוריה	צמחים מחלקי דם	צמחים קריטיים חריפים מחכריים חיצון
אנרגטיקה	מה, חמוץ, קריי	מה, חריף, למדי, קריי
איברים	כבד, טחף	כבד, כיס מרה
תכונות	הלנת דם מאצבי חסר, הרצעת הכבד והקלה על כאבים, שמירה על היין והתאמה בין הציין המליין למלן	הרמוןיציה של האו יאנג, פתיחת סטאנציות של ציי, מאלה ציי מאצבי חסר טחף קיבה, מספק חום
עבודה משולבת	פאוניה חמוץ ובופלאורי חריף. פאוניה מכוץ ובופלאורי מפזר. שניהם מכוונים אל הכבד. כאשר הם משולבים הם מנקזים את הכבד בלי להזיק ליין שלו, הם מזינים את הכבד בלי לתקוע את הציין. יחד הם מווסתים את הטחול ועוצרים כאבים. כמו כן הם מבצעים הרמוניזציה של החיצוני עם הפנימי. שניהם שומרים על היין ומאפשרים עליית יאנג.	
אינדיקציות	סטגנציה של ציי הכבד עם הפרעה בהרמוניזציה בין הציין לדם. סחרחורת, הפרעות ראיה, כאבים, לחץ בצדי הצלעות, נפיחות בכבד על רקע ציי סטגנטי או דיסהרמוניה בין הפנים לחוץ. הפרעות במחזור האישה על רקע ציי סטגנטי של הכבד או דיסהרמוניה בין הכבד לטחול.	
הערות	מתאים לבעיות עיכול או גינקולוגיה הדורשות הרמוניזציה בין הטחול לכבד. בופלאורי הוא השליח המוביל את שאר הצמחים אל הכבד. במצבים של שאו יאנג עם חום ניתן להגדיל את מינון הבופלאורום.	
פורמולות לדוגמא	Chai Hu Shu Gan San = Bupleurum Course the Liver Powder Xiao Yao San = Rambling Powder	

ומה יש לזכור מכאן? יש לזכור את השם הסיני במלואו. מתוך השם הלטיני יש לזכור את השם המופיע בעברית בסעיף "עבודה משולבת" (כאן, למשל, פאוניה ובופלאורי). יש לזכור את רוב האינדיקציות (לרוב, למרות פירוט היתר, הן מאוד פשוטות). הערות, אף שלעיתים הן חשובות, אינן מרכיב חובה בזכירה, ואילו הפורמולות – בשלב זה הן מופיעות כדוגמא בלבד. עם זאת, ראוי ומומלץ, במידה והזמן מאפשר, לעיין בספר "פורמולות ואסטרטגיות" ולאתר את מקומו של הצמד בתוך הפורמולה.

ועתה לעבודה, ובהצלחה

צוות תמורות

מבוא על צמדי צמחים – Dui Yao

א - צמדי צמחים סינרגיסטים

1. צמחים מאותה קטגוריה המשלימים ומחזקים זה את זה
שיטת הצימוד הנפוצה ביותר היא צרוף של שני צמחים מאותה קטגוריה לחיזוק הדדי. למשל:

[**Hb. Ephedrae + Rm. Cinnamomi**] **Ma Huang + Gui Zhi**
אפדרה מפזרת קור ומשחררת את החיצון תוך ייזוע. קינמון מפזר רוח ומשחרר חיצוני מתון. יחד הם משחררי חיצון חזקים.

[**Rx. Et Rz. Rhei + Mirabilitum**] **Da Huang + Man Xiao**
רהיי מנקז אש, מקרר דם ומשחרר יציאות. מירביליטום מנקז חום, מלחלח יובש ומרכז יציאות. המירביליטום מרכז והרהיי מזרז. יחד הם מטפלים בעצירות קשה ויבשה על רקע חום בקיבה ובמעיים.

[**Gypsum + Rz. Anemarrhenae**] **Shi Gao + Zhi Mu**
גיפסום מטהר את החום מרמת הצי ומנקז אש. אנמרהנה מזין יין ומוריד אש. שילוב השניים מטהר ומנקז אש תוך הגנה על הנוזלים.

2. צמחים מקטגוריות שונות המשלימים זה את זה.
לעתים צמחים מקטגוריה שונה משלימים אילו את אילו יוצרים איזון. למשל צמחים המטפלים בשורש (Ben) ובענפים (Biao) בו זמנית, צמחים המזינים שני חומרים כמו צי ודם ובו זמנית, צמחים המטפלים בשתי פתולוגיות שונות בו זמנית, צמחים המאזנים בין החוץ לפנים, צמחים המזינים ומנקזים בו זמנית או לצמחים המחזקים את הפעילות המתוכננת.

[**Rx. Codonopsis + Fol. Perillae**] **Dang Shen + Zi Su Ye**
קודונופסיס מחזק את הטחול וממזין את הצי. פריליה משחררת חיצון ומיזעת. יחד הם מזינים את הצי ומפוזרים את החיצוני. האחד תומך בציי ולכן מטפל בשורש בעוד השני מנקז צי מרושע ומתמקד בענף. שילוב זה מתאים בעיקר למצבי קור חיצוני אקוטי עם חסר צי כרוני.

[**Rx. Astragalus + Rx Angelicae S**] **Huang Qi + Dang Gui**
אסטרגלוס מזין את הטחול ומתגבר צי כדי לחזק ולייצר דם. האנגליקה מזינה דם, מזרז זרימה ומאזנת אותו. שילוב של השניים יוצר חיזוק צי ויצירת דם בו זמנית במצבי חסר צי ודם. זהו מצב של חיזוק שני חומרים בו זמנית.

[**Fr. Meliae T + Rz. Corydalis Y**] **Chuan Lian Zi + Yan Hu Suo**
מליה הוא צמח קר המטהר חום, מניע צי, מחליק את הכבד ומרגיע כאבים. קורידאליס חמים, מזרז זרימת דם וצי ועוצר כאבים. שילוב של השניים מאפשר תנועת צי ודם וטיפול בכאבים על רקע צי סטגנטי וסטאזיס של דם במצבי קור או חום כאחד. זהו מצב היכול לטפל בשני מצבים שונים כאחד.

[**Rx. Bupleori + Rx. Scutellariae**] **Chai Hu + Huang Qin**
בופלאורום מנקז צי מרושע מהחיצוני ברמת השאו יאנג בעוד סקוטלריה מנקזת צי מרושע מהפנים ברמת שאו יאנג. יחד הם מבצעים הרמוניזציה של שאו יאנג.

[**Rx. Astragali + Rx. Ledebouriellae**] **Huang Qi + Fang Feng**
אסטרגלוס מזין צי ומחזק טחול, מעלה יאנג שנפל, מאבטח את החיצוני ועוצר הזעות. לדבוריילה מפזרת רוח ומשחררת חיצוני, מסלקת רוח לחות. שילוב של השניים מאפשר חיזוק מחד ופיזור מאידך. כך הם מאבטחים את ההגנה החיצונית ובוא זמנית הם מנקזים פתוגנים חיצוניים מהחיצוני.

[Rz. Atractylodis + Cx. Phellodendri] Cang Zhu + Huang Bai
אטרקטילודיס מחזק טחול, מייבש לחות ומפזר רוח לחות. פלודנדרום מטהר חום, מנקז חום מדומה ומייבש לחות ממחמם תחתון. שילוב של השניים מאפשר ייבוש וטיהור בו זמנית. כך ניתן לסלק חום ולייבש לחות במחמם התחתון.

ב - צמדי צמחים אנטגוניסטים

1. שילוב של צמחים מקררים ומחממים

שיטת צימוד של צמחים מנוגדים בטמפרטורה שלהם. לרוב שילוב של צמחים כאילו כרוך בהתנגשות, אולם במקרים מסוימים ובמינון מבוקר ניתן לחזק אפקטים רפואיים.

[Gypsum + Rm. Cinnamomi c] Shi Gao + Gui Zhi

גיפסום מאוד קר ומתייחס לצי. הוא מטהר ומנקז חום מהיאנג מינג ומהשרירים. קינמון חמים, משחרר את החיצוני ומפזר קור. האחד קר והשני חמים. לכן השילוב של השניים הוא קריר ללא יצירת סטאזיס וקרישה. בנוסף, קיימת כאן חמימות ללא ייבוש (האופייני לצמחים חמים רבים). שילוב של השניים מטהר חום, מניע צי חסום במרידיאנים ומטפל בחום או במצבי . Bi

[Rz. Coptidis + Fr. Evodiae r] Huang Lian + Wu Zhu Yu

קופטידיס מר וקר. הוא מטהר חום, מנקז לחות ומסלק חום אש מהלב, כבד וקיבה. אבודיה חריף וחמים. הוא מווסת התמרדות צי מהקיבה ולכן עוצר הקאות, מרכז את הכבד ומרגיע כאבים. האחד קר והשני חם. שילוב של השניים מרגיע את הכבד ומנקז חום מהכבד ומהקיבה תוך טיפול בהקאות, צרבת חומצית וכאבים צלעיים לטרלים.

2. הזנה וניקוז בו זמנית

הזנה היא התהליך הטיפולי לתיקון צי בחסר. ניקוז היא טכניקה לפיזור צי מרושע. במקרים מסוימים חיוני לתמוך בצי הנכון ולפזר את הלא נכון בו זמנית. כאשר מצבים אקוטיים מופיעים בו זמנית על רקע מצב חסר כרוני אמיתי.

[Rx. et Rz. Rhei + Rx. Panacis Ginseng] Da Huang + Ren Shen

רהי הוא מר וקר. הוא תוקף פתוגנים חיצוניים. גינסנג מתוק וניטרלי. הוא מזין את הצי המקורי. שילוב של השניים תומך בצי הכללי תוך ניקוז מצבי עודף במעי הגס אצל מטופלים קשישים או חלשים.

[Rz. Coptidis + Gelatinum Corii Asini] Huang Lian + E Jiao

קופטידיס קר ומר. הוא מטהר ומנקז אש מהלב, מסלק ומייבש לחות חמה. תפקידו לנקז חום חיצוני עודף. ג'לטיןום מתוק וניטרלי. הוא מזין את היין והדם. תפקידו לתמוך בצי הכללי. שילוב של השניים מנקז אש ומזין וממעשיר חסר יין. שילוב זה מתאים למחלת חום אשר פוגעת ביין ומובילה לאינסומניה או אגיטציה או מצבים שם דיזנטריה על רקע חום, לעתים מצבים המלווים בצואה דמית רירית.

[Fr. Immaturus Citri A + Rz. Atractylodis M] Zhi Shi + Bai Zhu

אאורנטי שובר סטגנציות של צי ומפזר הצטברויות מזון. אטרקטילודיס מחזק את הטחול ומתגבר את הטרנספורמציה והתנועה במחמם האמצעי. שילוב של השניים מאפשר טיפול בסטגנציות מזון על רקע חסר צי.

3. פתיחה ושמירה בו זמנית

מדובר בשיטת טיפול המקבילה להזנה ופיזור. עם זאת, מטרת הטיפול כאן לווסת את התנועה של הצי על ידי נירמול כיוון התנועה בריאות, קיבה ו/או כבד, תוך חיזוק הצי הכללי (חיזוק האפקט המפזר והמוריד של הריאות, האפקט המוריד של הקיבה, האפקט המעלה של הטחול וקבלת הצי על ידי הכליות). למשל:

[Hb. Asari + Fr. Schizandrae C] Xi Xin + Wu Wei Zi

אסארי חריף וחמים. הוא מפזר רוח קרה. מחמם את הריאות ומשנה ליחה קרה. האסארי מפזר ופותח. הסכיזנדרה חריפה וחמימה ומזינה את הריאות והכליות. היא מכווצת את צי הריאות, מזינה ואוגרת. שילוב של השניים מפזר רוח קור הגורמת לחסימה בצי הריאות ובו זמנית מכווצת את צי הריאות הנוטה להתמרד. כך הם עוצרים שיעול ומרגיעים אסטמה. בנוכחות רוח קור נוטה צי הריאות להיתקע. הטיפול מתמקד בפיזור רוח קור, פתיחת הריאות ושיפור הפרפוזה של הצי על ידי האסארי ומניעת שיעול והתמרדות צי של הריאות במקרים יותר כרוניים על ידי הסכיזנדרה.

4. שילוב של צמחים קבועים (Shou) וצמחים נודדים (Zou)

משמעות המילים Zou ו Shou קשות לתרגום. Zou מתייחסת לחומרים הנוטים להניע, להיות אקטיביים וניידים. אילו יכולים לחדור בקלות בכל רגע למערכת או יכולים לכוון עצמם לכיוון חוץ או פנימה לתוך המרידיאנים. Shou מאידך, מתייחס לחומרים הנוטים לבצע פעולות מנוגדות, עובד מקומית, ממוקד ורגוע ללא טרנספורמציה של הצי. חלק מהתרופות נוטות לכווץ, לקבע, להזין להקל ולהרגיע.

[Talcum + Honey fried Rx. Glycyrrhizae] Hua Shi + Zhi Gan Cao

טלקום מתוק וקר ובעל אופי חלקלק. הוא מוריד את צי הריאות, מנקז חום קיץ, מעלים אגיטציה, פותח נקבים ומאפשר שיתון. הוא בעל תכונת מובילות. ליקוריץ' בדבש מתוק וניטרלי ומזין צי, מבצע הרמוניזציה של פעילות שאר הצמחים, מקל על מתח ועוצר כאבים. יש לו תכונת קיבעון. שילוב של השניים מוביל לאיזון של הטלקום על ידי הליקוריץ'. יחד הם מטהרים חום, מסלקים חום קיץ ומונעים עיכוב שתן ללא פגיעה במחמם האמצעי.

[Rx. Angelicae S + Rx. Paeoniae L] Dang Gui + Bai Shao

אנג'ליקה הוא צמח מתוק, חריף וחמים. הוא מזין את הדם, מאיץ זרימת דם, מווסת מחזור האישה ועוצר כאבים. יש לו אופי מניע. תנועת הדם שלו מיוחסת לחריפות ולטבע התנועתי שבו. פאוניה הוא צמח מר, חמוץ וקר למדי. הוא מזין את הדם, מכווץ ושומר את היין, מרכז כבד ועוצר כאבים. האופי שלו קבוע על רקע תכונותיו המכווצות. האנג'ליקה מניע והפאוניה סטטי. כך הם מווסתים את הדם.

5. צמחים מעלים ומורידים

שיטה המתייחסת להעלאה והורדה של צי. למשל:

[Rx. Platycodi G + Fr. Citri A] Jie Geng + Zhi Ke

פלאטיקודי מר, חריף וניטרלי. ההוא מפזר את צי הריאה ומשנה ליחה. הוא מניע כלפי מעלה צמחים אחרים. הציטרי אאורנטי הוא מר וקר למדי. הוא מניע את הצי, פותח את המרכז ומפזר נפיחויות. הוא מייצר תנועה כלפי מטה. הפלאטיקודי מעלה והאאורנטי מוריד. בשילוב הם מטפלים בנפיחות ולחץ בחזה ובסרעפת על רקע הצטברות ליחה.

[Talcum + Fol. Nelumbinis N] Hua Shi + He Ye

טלקום מסלק חום קיץ ומעלים לחות, מנקז חום ומוריד יין עכור. עלי הלוטוס מסלקים חום קיץ, מפנים חום ומעלים יאנג צלול. טלקום מוריד ונלומביניס מעלה. שילוב של השניים מעלה את הצלול ומוריד את העכור. כך ניתן לנקז חום קיץ ולפנות לחות באופן יעיל.

ג - צמדי צמחים מגינים

צמחים מסוימים נוטים לפגוע בקיבה משום הפעולה הדרסטית שלהם. הקיבה היא המקור לטרנספורמציה של הצי, הדם והגינג הנרכש. מכאן שהפרעה לאיזון באיבר זה יכול לפגוע ישירות בבריאות. מסיבה זו קיימים צמחים שתפקידם לצמצם או להעלים השפעות משניות אילו. למשל:

[Magnetite + Massa Medica Fermentata] Ci Shi + Shen Qu

מגנטיט קר וכבד. הוא מרגיע את הנפש ומשקיט את הלב, מזין את הכליות ומבריק את העיניים. הוא מרגיע גם את היאנג המתפרץ של הכבד. מדובר במינרל קשה לספיגה שדורש מאמץ מיוחד של הקיבה. מסה פרמנטטה הוא מתוק, חריף וחמים. הוא מפזר הצטברויות מזון ועושה הרמוניזציה של הקיבה. פעילותו מאפשרת ספיגה של מינרלים תוך הגנה על הקיבה. שילוב של השניים מאפשר להרוויח את תכונות המגנטיט בלי לפגוע בצי הקיבה.

[Gypsum + Sm. Oryzae S] Shi Gao + Geng Mi

גיפסום חריף, מתוק וקר. הוא מנקז את החום מהשרירים. אורז הוא מתוק וניטרלי. הוא מווסת ומגן על צי הקיבה מול צמחים בעלי אופי מאוד קר. שילוב של השניים מאפשר את הרווח של הגיפסום ללא פגיעה ביאנג הקיבה.

[Sm. Lipidii + Fr. Zizyphi J] Ting Li Zi + Da Zao

לפידי הוא חריף, מר, קר, מוריד ומנקז מטה. הוא מנקז את הריאות ומקל על אסטמה. גיוגובה הוא מתוק, חמים ומבצע הרמוניזציה. הוא ממתן את ההשפעה הדרסטית של הלפידי, מגן על צי ויין הריאות והקיבה. שילוב של השניים מאפשר את הרווח של הלפידי ללא פגיעה בריאות ובקיבה.

ד - צמחים להרמוניזציה

חלק מהצמחים נרשמים כדי לאזן בין צמחים מנוגדים או לצמצם אפקטים רעילים או חזקים מדי. כל הצמחים הפועלים להרמוניזציה הם בעלי טעם מתוק. טעם מתוק מתייחס לאלמנט האדמה ולכן הם ממרכזים ומאזנים ומהווים צמח מרכזי שמסביבו נעים הצמחים האחרים בפעילותם. למשל:

[Honey Fried Rx. Glycyrrhizae U] Zhi Gan Cao

ליקוריץ' מטוגן בדבש מאזן פעילות צמחים רבים. למשל הוא מצמצם את הפעילות המחממת של ה Gan Jiang [Rz. Zingiberis] ושל ה Fu Zi [Rx. Aconiti C. Preparatae] ובכך שומר על היין. הוא מרסן את התכונות המקררות של ה Shi Gao [Gypsum] ושל ה Zhi Mu [Rz. Anemarrhenae A] ובכך מגן על הקיבה. הוא מצמצם את הפעילות המנקזת החזקה של ה Da Huang [Rx. et Rz. Rhei] ושל ה Man Xiao [Mircqabilitum] ובכך מגן על הצי הכללי. הוא מרסן את האפקט המזין של ה Dan Shen [Rx. Codonopsis p] , Huang Qi [Rx. Astragali M] , Dang Gui [Rx. Angelicae S] ושל Shu Di Huang [Rx. Rehmanniae Conquitae] ובכך מאפשר להאריך את משך ההזנה. הליקוריץ' המטוגן בדבש מאפשר שימוש בצמחים מנוגדים כמו גיינגר וקופטידיס, יחדיו.

הערה: יש להימנע מליקוריץ' במצבי בצקת או מחלות כליה עם אוליגוריה. במצבים אילו מומלץ להחליפו ב Da Zao [Fr. Zizyphi J].

[Rx. Glycyrrhizae U] Gan Cao

השימוש כמו ב Zhi Gan Cao [Honey Fried Rx. Glycyrrhizae U] אבל במצבי חום.

[Fr. Zizyphi J] Da Zao

גיוגובה עושה הרמוניזציה לצמחים האחרים. עם זאת הוא פחות אפקטיבי מהליקוריץ' ויש להשתמש בו כאשר ליקוריץ' אסור לשימוש. מצבים אילו מתייחסים בעיקר למצבי בצקת קשים בהם יש לשתן את המטופל. הצמחים המטופלים במצבים אילו לעתים מסוכנים ועלולים להוביל להפרעות אלקטרוליטריות ולכן רובם אסורים על פי מדיניות של משרד הבריאות. הוא מחזק את המחמם האמצעי ומגן על הקיבה כאשר משלבים אותו עם צמחים דרסטיים כמו Ting Li [Sm. Lepidii] Zi [Rz. Zingiberis O. Recens] . יחד עם Sheng Jiang [Rz. Zingiberis O. Recens] הוא עושה הרמוניזציה של הצי המגן והמזין.

[Honey] Feng Mi
דבש עושה הרמוניזציה של פעילות של צמחים שונים ומצמצם את הרעילות שלם כמו במקרים של [Rx. Aconiti C] Wu Tou ושל [Rx. Aconiti C. Preparatae] Fu Zi .

ה - צמחים מובילים
צמחים שליחים מאפשרים את העברת הפעילות של צמחים אחרים לאזורי מטרה בגוף. אילו הם שגרירים של מרשמי צמחים. למשל:

[Rz. Cimicifugae] Sheng Ma
הצמח מוביל צמחים אחרים לכיוון איזורי המעייים הנשלטים על ידי היאנג מינג. הכוונה לקיבה ולמעי הגס. לכן הצמח מאפשר טיפול בכאבי שיניים, אפטות או כיבי פה אחרים. הוא עוזר במצבי עצירות. כמו כן הצמח מוביל את פעילות הצמחים האחרים לכיוון החלק העליון של הגוף, כלומר אל הראש והפנים.

[Rx. Platycodi G] Jie Geng
הצמח מוביל את פעילות הצמחים האחרים לכיוון הריאות החזה. הוא מעלה מהמחמם האמצעי צמחים שבדרך רגילה היו מופנים מטה. למשל ב Shen Ling Bai Zhu san , הפלאטיקודי מעלה את פעילות ה [Sm. Coicis L] Yi Yi Ren , { Sm. Nelumbinis N] Lian Zi ו Shan Yao [Rx. Dioscoreae O] מהמחמם התחתון אל האמצעי.

[Rx. Achyranthis B + Rx. Cyathulae O] Huai Niu Xi + Chuan Niu Xi
שני הצמחים מובילים את הדם אל החלק התחתון של הגוף. כך הם מטפלים בדימומים של החלק העליון של הגוף כמו באפיסטקסיס או בהמטמוזיס. הם מורידים חום מדומה מהאספקט העליון של הגוף כמו במצבים של כיבי פה, גלוסיטיס, כאבי שיניים וגרון כואב. הם מובילים צמחים אחרים אל החלק התחתון של הגוף ובעיקר לברכיים.

[Rx. Bupleuri] Chai Hu
בופלאורום מוביל את שאר הצמחים אל הכבד וכיס המרה. הוא מכוון את פעילות הצמחים האחרים בפורמולה אל החלק העליון של הגוף, ובעיקר אל הראש והפנים. כמו כן הוא מכוון צמחים אל האספקט הלטרלי של בית החזה.

[Pc. Trichosanthis K] Gua Lou Pi
הצמח מוביל את הצמחים האחרים אל החזה.

[Rx. Gentianae Macrophyllae] Qin Jiao
הצמח מוביל את הפעילות של הצמחים אל עמוד השדרה והחלק הלומברי.

[Rz. Curcumae Longae] Jiang Huang
הצמח מוביל את שאר הצמחים לקצוות ולכתפיים.

[Fr. Evodiae R] Wu Zhu Yu
הצמח מוביל את שאר הצמחים אל הכבד. במינון ממסוים הוא מחזק את פעילות שאר הצמחים המכוונים לטיהור אש הכבד, מטפל בהקאות חומציות או בכאבי ראש על רקע הפרעה ב Jue . Yin

[Cx. Cinnamomi C] Rou Gui
הצמח מחזיר יאנג ואש למקור התחתון שלו במצבים של גרון שורף, כיבים בפה, גלוסיטיס ומצבים נוספים של יאנג צף.

[Hb. Ephedra] Ma Huang
הצמח מוביל את שאר הצמחים אל החיצוני ואל העור במצבים דרמטולוגיים שונים.

Di Long + Chuan Shan Jia + Luo Shi Tang**[Lumbricus + Squama Mantis P. + Cl. Trachelospermi]**

הצמחים מובילים את פעילות צמחים אחרים בפורמולה מטה אל המרידיאנים וכלי הדם כמו גם אל השרירים והגידים במצבים של שיתוק, כאבים או חסימות בתעלות.

צמחים המובילים אל המעי הדק

שם הצמח	אנרגטיקה ופעילות
Deng Xing Cao Medulla Junci Effusi	
Gao Ben Rx. Et Rz. Ligustici Chinens.	
Huang Bai Cx. Phelodendri	

צמחים המובילים אל שלפוחית השתן

שם הצמח	אנרגטיקה ופעילות
Ge Gen Rx. Pueraria	
Qiang Huo Rx. Et Rz. Notopterygii	

צמחים המובילים אל המעי הגס

שם הצמח	אנרגטיקה ופעילות
Da Huang Rx. Et Rz. Rhei	
Bai Zhi Rx. Angelicae Dauricae	
Sheng Ma Rz. Cimicifugae	
Shi Gao Gypsum	

צמחים המובילים אל הקיבה

שם הצמח	אנרגטיקה ופעילות
Bai Zhi Rx. Angelicae Dauricae	
Sheng Ma Rz. Cimicifugae	
Shi Gao Gypsum	
Ge Gen Rx. Pueraria	

צמחים המובילים אל התלת מחמם

שם הצמח	אנרגטיקה ופעילות
Zhi Zi Fr. Gardeniae Jasminoidis	מחמם עליון
Gui Zhi Rm. Cinnamomi Cassiae	מחמם עליון
Wan Qian Fr. Forsythiae Suspensae	מחמם עליון
Di Gu Pi Cx. Raqdicis Lycii Chinensis	מחמם עליון
Qing Pi Pc. Citri Reticulatae Viride	מחמם אמצעי
Fu Zi Rx. Lateralis Aconiti Carmichaeli Preparatae	מחמם תחתון

צמחים המובילים אל כיס המרה

שם הצמח	אנרגטיקה ופעילות
Chai Hu Rx. Bupleuri	
Qing Pi Pc. Citri Reticulatae Viride	

צמחים המובילים אל הריאות

שם הצמח	אנרגטיקה ופעילות
Jie Geng Rx. Platycodi Grandiflori	
Sheng Ma Rz. Cimicifugae	
Cong Bai Bul. Alli Fistulosi	
Bai Zhi Rx. Angelicae Dauricae	

צמחים המובילים אל הטחול

שם הצמח	אנרגטיקה ופעילות
Bai Zhu Rx. Atractylodis Macroceph.	
Ge Gen Rx. Pueraria	
Cang Zhu Rz. Atractylodis Rubrae	
Sheng Ma Rz. Cimicifugae	
Bai Shao Rx. Paeonia Lactiflorae	

צמחים המובילים אל הלב

שם הצמח	אנרגטיקה ופעילות
Huang Lian Rz. Coptidis Chinensis	
Xi Xin Hb. Asari cum Radice	

צמחים המובילים אל הכליות

שם הצמח	אנרגטיקה ופעילות
Du Huo Rx. Angelicae Pubecentis	
Rou Gui Cx. Cinnamomi Cassiae	
Zhi Mu Rz. Anemarrhenae Aspl.	
Xi Xin Hb. Asari cum Radice	

צמחים המובילים אל הפריקד

שם הצמח	אנרגטיקה ופעילות
Chai Hu Rx. Bupleuri	
Mu Dan pi Cx. Mautan Radicis	

צמחים המובילים אל הכבד

שם הצמח	אנרגטיקה ופעילות
Wu Zhu Yu Fr. Evodiae Rutecarpae	
Chai Hu Rx. Bupleuri	
Chuan Xiong Rx. Ligustici Wallichii	
Qing Pi Pc. Citri Reticulatae Viride	

בהמשך החוברת יש למלא את הטבלאות הבאות בהתאם לדוגמא לעיל:

שם	Bai Shao Rx. Paeoniae Lactiflorae	Chai Hu Rx. Bupleuri
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	פאוניה חמוץ ובופלאורי חריף. פאוניה מכווץ ובופלאורי מפזר. שניהם מכוונים אל הכבד. כאשר הם משולבים הם מנקזים את הכבד בלי להזיק ליין שלו, הם מזינים את הכבד בלי לתקוע את הצי. יחד הם מווסתים את הטחול ועוצרים כאבים. כמו כן הם מבצעים הרמוניזציה של החיצוני עם הפנימי. שניהם שומרים על היין ומאפשרים עליית יאנג.	
אינדיקציות	סטגנציה של ציי הכבד עם הפרעה בהרמוניזציה בין הצי לדם. סחרחורת, הפרעות ראייה, כאבים, לחץ בצדי הצלעות, נפיחות בכבד על רקע ציי סטגנטי או דיסהרמוניה בין הפנים לחוץ. הפרעות במחזור האישה על רקע ציי סטגנטי של הכבד או דיסהרמוניה בין הכבד לטחול.	
הערות	מתאים לבעיות עיכול או גינקולוגיה הדורשות הרמוניזציה בין הטחול לכבד. בופלאורי הוא השליח המוביל את שאר הצמחים אל הכבד. במצבים של שאו יאנג עם חום ניתן להגדיל את מינון הבופלאורום.	
פורמולות לדוגמא	Chai Hu Shu Gan San = Bupleurum Course the Liver Powder Xiao Yao San = Rambling Powder	

שם	Bai Shao Rx. Paeoniae Lactiflorae	Chi Shao Rx. Paeonia Rubrae
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	הפאוניה הלבנה מכווצת, האדומה מניעה. הלבנה מזינה והאדומה מפזרת. בשילוב הם מזינים את הדם, שומרים על היין ומקררים את הדם בלי להקריש אותו. יחד הם מניעים ומזינים את הכבד ומפסיקים כאבים.	
אינדיקציות	חום Fever נמוך על רקע חום בדם. פה יבש, עיניים אדומות וצורבות בשל חסר נוזלים או יין על רקע חסר יין. כאבי צלעות לטרליים וכאבים בחזה או בבטן על רקע סטאזיס של ד או סטגנציה של ציי הכבד. הפרעות במחזור או אמנוריאה על רקע סטאזיס של דם, חסר דם או סטגנציה של ציי הכבד.	
הערות	פאוניה אדומה נמצאת בשימוש נרחב יותר במצבים בהם נותנים במרשם צמחים מקררים, כדי למנוע קרישה או סטאזיס של דם.	

Gan Cao Rx. Glycyrrhizae Uralensis	Bai Shao Rx. Paeoniae Lactiflorae	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
<p>הפאוניה חמוצה, הליקוריצ' מתוק. הפאוניה מתמקדת בכבד והליקוריצ' בטחול. שילוב של חמות ומתוק מחזק ציי ושומר על היין. יחד הם מרגיעים את הכבד, מחזקים את הטחול, מזינים את הצי ומהם, עושים הרמוניזציה בין הטחול לכבד ובנוסף הם מרגיעים את הגידים והרצועות ועוצרים כאבים.</p>		עבודה משולבת
<p>חולשת גפיים תחתונות וכאבים עוויתיים בגפיים על רקע דיסהרמוניה בין ציי לדם המונעת הזנת כלי הדם, גידים ורצועות. כאבי בטן על רקע דיסהרמוניה בין הכבד לטחול. כאבי ראש על רקע חסר דם.</p>		אינדיקציות
<p>שילוב של טעם מתוק עם חמוץ מוביל לייצור יין בעוד ששילוב טעם מתוק עם חריף מוביל לייצור יאנג. בשני המקרים הייצור נעשה דרך תהליך הטרנספורמציה של הטחול.</p>		הערות
Shao Yao Gan Cao tang = Peony and Licorice Decoction		פורמולות לדוגמא

Gui Zhi Rm. Cinnamomi Cassiae	Bai Shao Rx. Paeoniae Lactiflorae	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
<p>פאוניה קריר וחמוץ וקינמון חמים וחריף. פאוניה מכווצת וקינמון מניע ומפזר. פאוניה תומכת ביין וקינמון ביאנג. פאוניה מרגיעה מתח וקינמון מניע ודינמי. פאוניה תומכת ביין וקינמון ביאנג. שילוב של השניים יוצר הרמוניזציה בין היין ליאנג, בין הצי לדם ובין הצי המזין לצי המגן. יחד הם מנקזים בלי לפגוע ביין, שומרים על היין בלי לגרום ללכידת פתוגנים. הם מובילים להרמוניזציה של כלי דם, מקלים על מתח ומפסיקים כאבים. הם תומכים ביין של הקיבה וביאנג של הטחול תוך וויסות הטחול והקיבה.</p>		עבודה משולבת

<p>הצטננות עם Fever, צמרמורות, הזעה מועטה, כאבי ראש על רקע רוח קור חיצוני והפרעה בין הצי המגן למזין. הערפה עקר לע תונטצהל הייטן, רוקו חורמ ששחמ תוולמה הליל תועזה וא תינאטנופס העזה בין הצי המגן למזין. כאבים בחזה ובאזור הלב על רקע חסר יאנג ודיסהרמוניה בין הצי לדם. כאבי בטן עוויתיים על רקע חסר קור ודיסהרמוניה בין הדם לצי. כאב או נימול בגפיים על רקע דיסהרמוניה בין דם לצי. הקאות וחולשה בזמן הריון המלוות בחשש מקור על רקע דיסהרמוניה בין הקיבה לטחול והפרעה בין הצי המגן למזין. חולשה בקשישים, בנשים לאחר לידה או לאחר ניתוח גדול, חשש מרוח ומעט הזעה על רקע הפרעה בין הצי המזין למגן.</p>	אינדיקציות
<p>במצבי קור חיצוני ממליצים על אכילת מרק אורז חם ושכיבה במיטה מיד לאחר השימוש בפורמולה על מנת להשרות ייזוע. בכל מקרה יש להימנע ממזון שומני, נא או קר, בשרי או אלכוהולי. לרוב הצי המגן והצי המזין מאזנים זה את זה. המגן מתייחס ליאנג ושולט על החיצוני. המזין מתייחס ליין ושולט על הפנימי. יחד הם משתתפים באיזון בין המערכות הייניות והיאנגיות בגוף ומתמקדות בלוחמה בפתוגן הפולש. במצבי דיסהרמוניה הצי המגן אינו מעביר מספיק נוזלים חיוניים לצי המזין כדי לסלק את הפתוגנים. בו זמנית הצי המגן מעורב בלוחמה עם הפתוגנים ולכן אינו מסוגל לתמוך בצי המזין בפנים. הפרעה זו בין היין ליאנג מובילה לכך שהצי המזין אינו מעגן יותר את הפנים ונעשה בלתי יציב. הנוזלים הנשלטים על ידי צי זה עלולים לברוח דרך הזעה ספונטנית אשר אינה מספיקה דיה לאפשר סילוק הפתוגן.</p>	הערות
<p>Gui Zhi Tang = Cinnamon Twig Decoction Xiao Jiang Zhong Tang = Minor Fortify the Center Decoction Gui Zhi Fu Zi Tang = Cinnamon Twig and Aconite Decoction</p>	פורמולות לדוגמא

Bai Zhu Rz. Atractylodis Macrocephalae	Fu Ling Sc. Poria Cocos	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
<p>אטרקטילודיס מזין ופוריה מחלחל, אטרקטילודיס מיבש ופוריה משתן. בשילוב שני הצמחים הם מחזקים זה את זה. יחד הם מזינים את הטחול ומייבשים לחות, מחלחלים דרך הלחות ומסירים עיכוב לשתן.</p>		עבודה משולבת
<p>בצקת על רקע הצטברות לחות במצבי חסר צי של הטחול. חולשה בגפיים, חסר תאבון ושלשולים על רקע חסר טחול עם הצטברות לחות. סחרחורת, טשטוש ראיה ופלפיטציות על רקע ליחה לחות. שיעול כרוני על רקע ליחה לחות וחסר בטחול.</p>		אינדיקציות
<p>תופעת החלחול וניקוז דרך השתן קיימת בצמחים בעלי טעם תפל. למשל קויסיס לקרימה, פוריה קוקוס ופוליפורי אומבלאטי.</p>		הערות
<p>Bai Zhu San = Atractylodis Powder Shen Ling Bai Zhu San = Ginseng, Poria and Atractylodis Powder Ling Gui Zhu Gan San = Poriae, Cinnamon, Atractylodis and Licorice Decoction Liu Jun Zi Tang = Six Gentlemen Decoction</p>		פורמולות לדוגמא

שם	Huang Qin Rx. Scutellariae Baicalensis	Bai Zhu Rz. Atractylodis Macrocephalae
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	<p>אטרקטילודיס חמים, הסקוטלריה קר. אטרקטילודיס מזין וסקוטלריה מפזר. שניהם נחשבים לצמחים עיקריים להרגעת הרחם. כאשר משלבים שני צמחים אילו הם מטהרים חום המפריע לעובר, מייבשים לחות ומחזקים את הטחול כדי לאפשר יותר תכולת דם לעובר. כך הם מצליחים להרגיע אותו.</p>	
אינדיקציות	<p>דימומים רחמיים במהלך ההריון המאווימים בהפלה. בחילות והקאות במהלך ההריון הנגרמים מחום או חום לחות על רקע חסר בטחול שמצדו אינו מסוגל להכיל דם בכליו.</p>	
הערות	<p>הריון הוא מצב סטגנטי של ציי ולכן יכול להיות מלווה בחום. סטגנציה, חסר דם, חסר בכליות לעתים מתקשרים לחום מדומה שגורם לאי נוחות העובר. מכאן הצורך בסקוטלריה.</p>	
פורמולות לדוגמא	Bai Zhu San = Atractylodis Powder	

שם	Zhi Shi Fr. Immaturus Citri Aurantii	Bai Zhu Rz. Atractylodis Macrocephalae
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	<p>אטרקטילודיס מזין, אאורנטי מפזר. אטרקטילודיס מתון ואאורנטי פועל בעוצמה. אטרקטילודיס קבוע ואאורנטי מניע. שילוב של השניים מזין ומעשיר בלי לצור סטגנציה ומנקז בלי לפגוע בציי הכללי. יחד הם מחזקים את הטחול, מפזרים סטגנציות מזון ומפוגגים הצטברויות ונפיחויות.</p>	
אינדיקציות	<p>התקעות מזון, נפיחות בבטן ובאפיגסטריום וקושי בתנועות מעיים על רקע חולשת ציי הטחול ועל רקע סטגנציה. ספלנומגליה והפאטומגליה על רקע חוסר ציי עם סטגנציה. צניחת איברים על רקע חולשה בציי המרכזי.</p>	
הערות	שבירת סטגנציות ציי נעשית גם על ידי Qing pi = Pc. Citri Reticulatae Viride.	
פורמולות לדוגמא	Zhi Zhu Wan = Citrus and Atractylodis Pills	

Ban Lan Gen Rx. Isatidis seu Baphicacanthi	Shan Dou Gen Rx. Sophorae Subprostratae	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
שילוב של שני הצמחים פועל סינרגיסטית, מסלק חום, מטהר רעלים ומקל באופן משמעותי על הגרון.		עבודה משולבת
גרון אדום, נפוח וכואב על רקע חום. כאבי שיניים, נפיחות בחניכיים על רקע חום. כיבים בפה על רקע חום.		אינדיקציות
סופורה הוא הצמח הנחשב לאפקטיבי ביותר בטיהור חום או חום ורעילות במצבי דלקות גרון.		הערות
		פורמולות לדוגמא

Ban Lan Gen Rx. Isatidis seu Baphicacanthi	Xuan Shen Rx. Scrophulariae Ningponensis	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
איסטידיס מטהר, סקרופולריה מזין. איסטידיס מסלק חום, סקרופולריה מנקז אש. שילוב של השניים מוביל לסילוק חום ורעלים, מקרר את הדם ומזין את היין, מוריד את האש ומקל על הגרון תוך צמצום הנפיחות ועצירת כאבים.		עבודה משולבת
גרון נפוח, אדום ויבש, לשון אדומה ודופק מהיר על רקע חסר יין המייצר שמחמירה מצידה את הפגיעה ביין.		אינדיקציות
במצבי רעילות מומלץ להוסיף סופורה וליקוריץ'. במצבי אש מדומה ניתן להוסיף אופיפוגוניס ורהמניה לא מבושלת. ניתן להחליף במקרה זה את שורש האיסטידיס בעלי האיסטידיס: Da Qing Ye .		הערות
		פורמולות לדוגמא

שם	Chen Pi Pc. Citri Reticulatae	Ban Xia Rz. Pinelliae Ternatae
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	שילוב של השניים פועל סינרגיסטית. יחד הם מחזקים את הטחול והצי, מייבשים לחות, משנים ליחה ועוצרים הקאות.	
אינדיקציות	שיעול על רקע הצטברות ליחה ולחות. גודש בחזה, בחילות והקאות על רקע ליחה לחות סטגננטית בקיבה.	
הערות	מקובל לייבש צמחים אילו זמן ממושך על מנת לצמצם תופעות לוואי ולחזק את הפעילות הפרמקולוגית שלהם. סילוק ליחה דורש מספר אסטרטגיות: קודם כל סילוק הליחה הקיימת על ידי טרנספורמציה וייבוש או פינוי בכיוח. אסטרטגיה נוספת היא הנעת הצי עם נוזלים וכך פינוי דרך כיוח הליחה והלחות הסטגננטית, ומניעת הצטברותה. מניעת הצטברות לחות מונעת הפיכתה לליחה. אסטרטגיה שלישית היא חיזוק הטחול. לחות סטגננטית על רקע חסר צי בטחול יכולים להחמיר את המצב ומכאן שיש לבצע טרנספורמציה וטרנספורמציה ללחות. מעניין שציטרי רטיקולטה כולל את שלושת האסטרטגיות: סילוק ליחה, שינוי ליחה וחיזוק הטחול.	
פורמולות לדוגמא	Er Chen Tang = Two Old Decoction	

שם	Huang Lian Rz. Coptidis Chinensis	Ban Xia Rz. Pinelliae Ternatae
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	פינליה חמים וקופטידיס קר. פינליה חריף וקופטידיס מר. פינליה מניע וקופטידיס מנקז. טעם חריף בשילוב עם אנרגיה חמימה מחזק את הטחול. טעם מר בשילוב עם אנרגיה קרה תורם לקיבה. שילוב שני הצמחים מוביל לשילוב מר וחרף, קר וחמים, מעלה ומוריד, יין ויאנג. יחדיו הם מפנים חום ומייבשים לחות, משנים ליחה ועוצרים הקאות.	
אינדיקציות	בחילות, הקאות וגודש בחזה ובאפיגסטרום על רקע לחות חמה, ליחה עכורה או מצבי קור וחום מעורבים הפוגעים בקיבה.	
הערות	למצבים אילו מעדיפים פינליה וקופטידיס שעובדו עם גינג'ר.	
פורמולות לדוגמא	Huang Lian Tang = Coptis Decoction	

Ban Xia Rz. Pinelliae Ternatae	Huang Qin Rx. Scutellariae Baicalensis	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
פינליה חמים סקוטלריה קר. פינליה חריף ומניע, סקוטלריה מר ומנקז. שילוב של השניים משקם ומאזן בין היין ליאנג. יחד הם מסלקים חום ואש, עושים הרמוניזציה של הקיבה, עוצרים הקאות ומפזרים נודולות.		עבודה משולבת
הקאות ובחילות על רקע הפרעה בשאו יאנג. חום ליחה. חוסר תאבון ונפיחות בקיבה ובחזה על רקע תסמונת מעורבת של חום וקור.		אינדיקציות
שילוב של פינליה, סקוטלריה ובופלאורום מקובל כשילוב מוכח בעל יעילות קלינית לשחרור השאו יאנג. במקרים אילו כאשר מוותרים על הסקוטלריה הכאב והנפיחות בחזה אמנם עוברים אך החום והצמרמורות נשארים. וויתור על הפינליה אמנם מאפשר סילוק מצבי חום וצמרמורות אך מותיר את בעיית הגודש בחזה. וויתור על הבופלאורום אינו מאפשר חיסול של בעיית ה Fever.		הערות
Xiao Chai Hu Tang = Minor Bupleurum Decoction Qing Qi Hua Tan Wan = Clear the Qi and Transform Phlegm Pills Ban Xia Xie Xin tag = Pinellia Drain the Heart Decoction		פורמולות לדוגמא

Ban Xia Rz. Pinelliae Ternatae	Sheng Jiang Rz. Zingiberis Officinalis Recens	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
פינליה מוריד צי, גיינג'ר מנקז נוזלים מהמרכז מטה. פינליה מייבש וגיינג'ר מחמם. שילוב שני הצמחים יחד משנה ליחה ומוריד צי שהתמרד, מווסת את הקיבה ועוצר הקאות.		עבודה משולבת
בחילות, הקאות והיעדר צמא על רקע ליחה לחות סטגנטית במחמם האמצעי. שיעול ממושך עם ליחה לבנה, נוזלית ומרובה.		אינדיקציות
גיינג'ר מתאים לכל סוגי ההקאות, ובשילוב עם צמחים מתאימים, אפילו אילו המופיעות על רקע חום בקיבה. ניתן לשלב אותו בפורמולות מרות כדי למנוע בחילות, או אפילו להמליץ על לעיסת פיסת גיינג'ר מיד לאחר שתיית הפורמולה כדי למנוע בחילות.		הערות
Xiao Ban Xia Tang = Minor Pinelliae Decoction Er Chen Tang = Two Old Decoction		פורמולות לדוגמא

שם	Zhu Ru Cl. Bambusae in Taenis	Ban Xia Rz. Pinelliae Ternatae
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	פינליה חמים, במבוסה קריר. שילוב שני הצמחים פועל סינרגיסטית. יחד הם מייבשים לחות, מסלקים חום, משנים ליחה, מווסתים את הקיבה ועוצרים הקאות.	
אינדיקציות	שיהוק, בחילות והקאות על רקע הפרעה בזרימת צי הקיבה. ורטיגו, אגיטציה ואינסומניה על רקע ליחה עכורה. בחילות על רקע חום או חום ליחה בקיבה בתקופת ההריון.	
הערות	לאינדיקציות הנ"ל מקובל להשתמש בצמחים שעובדו עם גינג'ר.	
פורמולות לדוגמא		

שם	Hu Tao Ren Sm. Juglandis Regiae	Bu Gu Zhi Fr. Psoraleae Corylifoliae
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	שילוב שני הצמחים מזין את המתכת ואת המים. יחד הם מכווצים את צי הריאות ומאפשרים את קבלתו אל הכליות במצבים של שיעול ואסטמה.	
אינדיקציות	שעול, קוצר נשימה ואסטמה על רקע חסר יאנג בכליות. כאבי גב תחתון, אי אונות, עצירות והשתנה מרובה על רקע חסר צי בכליות.	
הערות	תהליך הנשימה נשלט על ידי הריאות והכליות. הריאות שולטות על הצי ושולחות את האוויר מטה אל הכליות. הכליות שולחות את האוויר חזרה לריאות. פסורלאה משפרת את לקיחת האוויר על ידי הכליות. חסר בכליות עלול להוביל לקור המכווץ וחוסס את זרימת הצי במחמם התחתון ועלול אף להוביל לעצירת שתן ועצירות מטיפוס קור. קיימים צמחים אשר מחממים ומחזקים את הכליות בלי לייבש את מערכת העיכול ובניהם זרע הג'וגלאנדיס.	
פורמולות לדוגמא		

Cang Er Zi Fr. Xanthii	Xin Yi Hua Flos Magnoliae Liliflorae	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
שני הצמחים עובדים סינרגיסטית לסילוק רוח, פיזור ציי הריאה ופתיחת מעברי האף.		עבודה משולבת
הצטננות עם כאבי ראש ונזלת על רקע רוח קור. גודש באף, נזלת סמיכה ועכורה עם כאבי ראש. רהיניטיס אקוטי או כרוני על רקע אלרגי, היפרטרופי וסינוסיטיס. מדובר בשניים מהצמחים החשובים ביותר לטיפול בנזלת		אינדיקציות
		הערות
Cang er Zi san = Xanthium Powder		פורמולות לדוגמא

Cang Zhu Rz. Atractylodis rubrae	Huang Bai Cx. Phellodendri	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
אטרקטילודיס חמים, פלודנדרום קר. אטרקטילודיס מייבש, פלודנדרום מטהר. שילוב של שני הצמחים יחד פועל סינרגיסטית. יחד הם מסלקים חום ומייבשים לחות, מפזרים נפיחות ועוצרים כאב.		עבודה משולבת
כאבים בעצמות, גידים או גפיים תחתונות על רקע חום לחות הפולש לחלקו התחתון של הגוף. הפרשות וגינליות עכורות, שתן עכור על רקע חום לחות. מפרקים נפוחים, כואבים ואדומים על רקע רוח, חום, לחות.		אינדיקציות
למרות שאטרקטילודיס רוברה מטפל בעיקרו בלחות קרה, הוא יכול לטפל בלחות חמה אם משלבים אותו עם צמחים מרים וקרים. זהו אחד הצמחים היותר מייבשים ולכן אין להשתמש בו במצבי חסר יין או יובש, אלא אם צמחים כמו אופיפוגוניס או דנדרובי ישולבו בפורמולה.		הערות
Er miao San = Two Marvels Powder Cang Zhu san = Atractylodis Powder		פורמולות לדוגמא

Huang Qin Rx. Scutellariae Baicalensis	Chai Hu Rx. Bupleuri	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
בופלאורי מפזר, סקוטלריה מנקז. בופלאורי מעלה יאנג וסקוטלריה מוריד עכירות. בופלאורי מפזר פתוגנים חיצוניים, סקוטלריה מנקז פנימי. שילוב של שני הצמחים יחד מבצע הרמוניזציה של הפנים והחוץ ברמת השאו יאנג, הכבד וכיס המרה. יחד הם מטהרים את הכבד ומסלקים סטגנציה, לחות וחום, בעיקר מהכבד וכיס המרה.		עבודה משולבת
חום וצמרמורת לסירוגין, טעם מר בפה, גרון יבש, כאבים בחזה ובאספקט לטרלי של בית החזה, בחילות וחסר תאבון על רקע תסמונת שאו יאנג. מלריה מסוג של שאו יאנג. סטגנציה של צי הכבד המשתנה לאש.		אינדיקציות
הבופלאורי מפזר פתוגנים (חום) אל האספקט השטחי של השאו יאנג. הסקוטלריה מנקז חום פתוגני השייך חלק הפנימי של השאו יאנג.		הערות
Xiao Chai Hu Tang = Minor Bupleurum Decoction		פורמולות לדוגמא

Sheng Ma Rz. Cimicifugae	Chai Hu Rx. Bupleuri	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
בופלאורי משפיע על צד שמאל, סימיסיפוגה על צד ימין. בופלאורי נכנס אל השאו יאנג, סימיסיפוגה אל היאנג מינג. שילוב של שני הצמחים משלים זה את זה וסינרגיסטי. יחד הם מעלים את צי הטחול ומחזקים הקיבה ואת הזרימה בכבד.		עבודה משולבת
פרולפס של הרחם, גסטרופטוזיס ופרולפס של הרקטום על רקע תמט צי. מנוהרגיה והפרשות וגינליות על רקע תמט צי. שלשול כרוני או דיזנטריה על רקע תמט צי. קוצר נשימה ותחושת לחץ בריאות על רקע נפילת הצי.		אינדיקציות
מקובל לשלב צמד צמחים אילו עם צמחים מחזקים כמו אסטרגלוס וג'ינסנג. ללא אסטרגלוס צמחים אילו אינם מסוגלים להעלות את הצי. כמו כן האסטרגלוס לבדו אינו מספיק יעיל לאורך זמן בהרמת צי.		הערות
Bu Zhong Yi Qi Tang = Tonify the Middle and Augment the Qi decoction Sheng Xiang Tang = Uplift the Fallen Decoction		פורמולות לדוגמא

שם	Chen Pi Pc. Citri Reticulatae	Qing Pi Pc. Citri Reticulatae Viride
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	קליפה בשלה משפיעה על צד ימין, קליפה ירוקה משפיעה על צד שמאל. קליפה בשלה מעלה וצפה. הירוקה מורידה ושוקעת. שילוב של שני הצמחים יחד מרגיע את הכבד ומווסת את הקיבה, עושה הרמוניזציה בין הטחול לכבד ובין הקיבה לכבד, משקמת צ"י ועוצרת כאב.	
אינדיקציות	נפיחות וכאב אפיגסטרי בחזה ובאספקט לטרלי של בית החזה על רקע דיסהרמוניה בין הכבד לטחול, בין הכבד לקיבה, או על רקע צ"י סטגנטי של הכבד.	
הערות	במצבים של דיסהרמוניה בין הכבד לטחול מקובל לשלב גם בופלאורי, פאוניה ואטרקטילודיס. שילוב של צמחים אילו לעתים מתייחס לפורמולות המטפלות בהצטברויות של מערכת העיכול או בבעיות טרום וויסתיות. ניתן להשתמש בקליפה הבשלה לזמן טיפול ממושך אך הירוקה לזמן טיפול מוגבל.	
פורמולות לדוגמא		

שם	Chen Pi Pc. Citri Reticulatae	Zhu Ru Cl. Bambusae in Taeniis
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	ציטרי חמים, במבוסה קר. שילוב של השניים מנקה ומחמם בו זמנית, מסלק מצבי קור וחום מעורבים בקיבה. ביחד הם עושים הרמוניזציה ששל הקיבה, מורידים צ"י מתמרד ועוצרים הקאות.	
אינדיקציות	בחילות, הקאות וכאבים אפיגסטריים על רקע חסר בטחול קיבה עם קור או חום. בחילות או הקאות בזמן ההריון.	
הערות	הטחול מרוויח מצמחים חמימים והקיבה מצמחים קרירים. Ju Pi ו Chen Pi הם אותה קליפת מנדרינה, אלא שה Chen Pi מיובשת זמן רב יותר ולפיכך פחות מגרה את הקיבה. בקליניקה לרוב בוחרים את הצורה ה"ישנה" שיותר מתונה ויותר אפקטיבית לאורך זמן.	
פורמולות לדוגמא	Ju Pi Zhu Ru Tang = Orange Pill and Bamboo Decoction	

שם	Xing Ren Sm. Pruni armeniaca	Chuan Bei Mu Bl. Fritillariae Cirrhosae
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	פריטילריה מלחלח, ארמניאקה מוריד. שילוב של שני הצמחים מלחלח תוך שינוי ליחה, מוריד ציי ועוצר שיעול.	
אינדיקציות	שיעול כרוני יבש עם מעט או ללא ליחה, קושי בכיוח, גרון יבש על רקע חסר בריאות. שיעול מתמשך עם כיח צהוב על רקע גורם חיצוני או הצטברות חום ליחה בריאות.	
הערות	קיימים שני סוגי ארמניאקה: Ku Xing Ren (Ku = מר) או Bei Xing Ren (Bei = צפון) שהוא מר, חמים, מוריד ומנקז. הוא מעט רעיל ונמצא בשימוש שכיח למצבי אסטמה או שיעול עם ליחה מרובה על רקע פנימי או חיצוני. עיבוד הזרע תוך הוצאת קליפתו והקצה שלו ממזער את הרעילות. Tian Xing Ren (Tian = מתוק) או Nan Xing Ren (Nan = דרום) הוא מתוק, נייטרלי ומלחלח את המעיים והריאות. הוא אינו רעיל ומתאים למצבי אסטמה המלווים בעצירות על רקע יובש.	
פורמולות לדוגמא		

שם	Zhi Mu Rz. Anemarrhenae Aspheloidis	Chuan Bei Mu Bl. Fritillariae Cirrhosae
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	שילוב של שני הצמחים מנקה ומלחלח את הריאות, מזין את היין ומנקז אש, משנה ליחה ועוצר שיעול.	
אינדיקציות	שיעול יבש כרוני עם מעט ליחה, לעתים חום, יובש בפה ולשון יבשה אדומה על רקע חסר נוזלים המעלים אש בשל חסר יין בריאות. שיעול על רקע חום בריאות הגורם ליובש בריאות.	
הערות	Chuan Bei Mu גדל באזור סיצואן. גודלו כגודל אפונה. הוא מתוק וקריר, מלחלח את הראות ומטפל בשיעול על רקע חסר יין או יובש חום. Zhe Bei Mu גדל בחבל גיה-גיאנג וגודלו כגודל דובדבן. הוא מר, חריף וקר ומסלק חום. הוא מתאים למצבים חיצוניים ועודף. שני הצמחים מלחלחים את הריאות, משנים ליחה ועוצרים שיעול.	
פורמולות לדוגמא	Er Mu San = Two Mu Powder	

Dang Gui Rx. Angelicae Sinensis	Chuan Xiong Rx. Ligustici Wallicii	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
ליגוסיטיצי מאיץ זרימת דם, אנגיליקה מזינה את הדם. בשילוב שני הצמחים יחד הם מניעים את הצי ומאיצים את זרימת הדם ללא פגיעה בו. מאידך הם מזינים את הדם ללא יצירת סטאזיס. בנוסף הם מונעים סטאזיס ועוצרים כאבים.		עבודה משולבת
הפרעות וויסיתיות, אל ווסת, כאבים לאחר לידה על רקע סטאזיס של דם עם סטגנציה של צי. כאבי ראש על רקע חסר דם או סטאזיס של דם. פצעים או כיבים על רקע חסר צי או דם המעורב בסטאזיס או סטגנציה.		אינדיקציות
הזנת הדם מתבצעת בשלוש אסטרטגיות עיקריות: א – הזנת דם דרך חיזוק צי. טחול עושה מוביל ליצור דם. (למשל אנגיליקה ואסטרגלוס). ב – הזנת הדם והנעת הצי. העשרת הדם עלולה להוביל לקשיי עיכול בגלל הצמחים העשירים. לכן יש למנוע לחות ולהניע (למשל אאוקלנדיה ורהמניה). ג – הזנת הדם והנעת הדם. העשרת הדם עלולה לעבות את נוזל הדם בכליו ולהוביל לסטאזיס. לכן יש להאיץ את תנועתו (למשל ליגוסיטיצי ואנגיליקה).		הערות
Xiong Gui San = Ligusticum and Dang Gui Powder Jia Wei Si Wu Tang = Added Flavours Four Substance Decoction Tou Nong San = Out-thrust Pus Powder		פורמולות לדוגמא

Da Huang Rx. Et Rz. Rhei	Fu Zi Rx. Lateralis Aconiti C. Preparatae	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
רהיי קר, אקוניטי חס. רהיי מנקז, אקוניטי מחזק. רהיי מנקה, אקוניטי מחמם. רהיי מסלק הצטברויות, אקוניטי מסלק קור. רהיי עובד ברמת הדם, אקוניטי ברמת הצי. שילוב שני הצמחים יחד מחממים את הפנים, מזרזים פירוק הצטברויות קור ומאפשרים פינוי צואה. עצירות, כאבי בטן וגפיים קרות על רקע הצטברות קור פנימי.		עבודה משולבת
Fu Zi הוא אחד הצמחים היותר טוקסיים ברפואה הסינית. לעולם יש לתת רק אקוניטום מעובד. יש להרתיח אותו מראש לפחות שעה, עדיף עם ליקוריץ. יש לטעום את המרתח בקצה הלשון. אם קיימת תחושת דגדוג, נימול או הרדמות, יש להמשיך בהרתחת המרתח עד לשינוי המצב. מומלץ לרשום את האקוניטום במינונים קטנים ההולכים וגדלים.		הערות
Da Huang Fu Zi Tang = Rhubarb and Aconite Decoction		פורמולות לדוגמא

שם	Sheng Jiang Rz. Zingiberis Officinalis recens	Da Zao Fr. Zizyphi Jujube
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	שילוב שני הצמחים יחד מאפשר הנעת הצי המגן והרמוניזציה של הצי המגן עם הצי המזין. כמו כן הם מחזקים את הטחול ומאזנים את המחמם האמצעי. צמד זה שכיח בפורמולות רבות. הצמד מאפשר ספיגה של המרכיבים של המרכיבים האקטיביים של שאר הצמחים בפורמולה. ג'ויובה מזין והגינג'יר מניע צי ומחמם במחמם האמצעי.	
אינדיקציות	הזעות, פחד מרוח וחום על רקע דיסהרמוניה בין הצי המגן למזין. חולשה, כאבי בטן וחוסר תאבון על רקע דיסהרמוניה בין הצי המגן למזין.	
הערות	Sheng Jiang הוא קנה השורש הלא מעובד של ג'ינג'יר צעיר. Gan Jiang הוא קנה השורש של ג'ינג'יר מבוגר שיושב לאורך תקופה ארוכה.	
פורמולות לדוגמא	Gui Zhi Tang = Cinnamon Twig decoction Xiao Jiang Zhong Tang = Minor Fortify the Center Decoction	

שם	Dan Dou Chi Sm. Soja Preparatae	Zhi Zi Fr. Gardeniae Jasminoidis
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	סויה מפורגת, גרדניה מפנה. שני הצמחים קרים ומרים. בשילוב שני הצמחים יחד הם מטהרים, מפזרים, מייזעים, מסלקים פתוגנים חיצוניים, מטהרים חום מן הפנים ופתולוגיות על רקע עודף חום.	
אינדיקציות	אגיטציה, אינסומניה ואיריטביליות על רקע או לאחר מחלת חום. רוח חום חיצוני המוביל למחלת חום.	
הערות	גרדניה הוא אחד הצמחים המרים ביותר, לצד ג'ינטיאנה, אקביה וקופטידיס. יש להימנע מלתת מינון גבוה של צמחים מרים. מינון גבוה מדי יגרום לבחילות והקאות. כדי לצמצם תופעות לוואי ניתן לבלוע את הפורמולה תוך החזקה או לעיסת פרוסת ג'ינג'יר טרייה על הלשון. סויה מעובדת בתסיסה בשתי שיטות המאפשרות לה להופיע כמקררת: Qing Dou Qi או מחממת ומייזעת: Wen Dou Qi.	
פורמולות לדוגמא	Zhi Zi Chi Tang = Gardenia and Prepared Soybean Decoction	

שם	Dan Shen Rx. Salviae Militiorrhizae	Mu Dan Pi Cx. Radicis Moutan
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	<p>סלביה יותר מאיץ את זרימת הדם, מאוּטן יותר מקרר את הדם. שני הצמחים סינרגיסטים. יחד הם מאיצים את זרימת הדם, מפזרים סטאזיס, מקררים דם ומסלקים חום מדומה. המטמזיס, אפיסטקסיס, מטרורהגיה, פורפורה, גרד על רקע חום ברמת הדם. הפרעות ווסתיותל, דיסמנוריאה ואמנוריאה, דם כהה סגול עם קרישים, כאבים על רקע חום בדם הגורם לסטאזיס.</p> <p>חום Fever מתמשך על רקע חסר יין הגורם לחום מדומה.</p> <p>מפרקים חמים, נפוחים, אדומים וכואבים על רקע חסימה של Heat Bi</p>	
אינדיקציות	<p>בדימום על רקע חום בדם ללא הזעות משתמשים במאוּטן, אחרת משתמשים בקליפת הלייסיס Di Gu Pi.</p> <p>שורש הסלביה דומה במידה מסוימת לפורמולה Si Wu Tang = Four Substance Decoction אך היא יותר מניעה ופחות מזינה, היא יותר קרירה ולכן מתאימה למצבי חום בעוד שהפורמולה מתאימה יותר למצבי קור הדורשים הזנה ופחות תנועה.</p>	
הערות		
פורמולות לדוגמא		

שם	Dan Shen Rx. Salviae Militiorrhizae	San Qi Rx. Pseudoginseng
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	<p>שילוב של שני הצמחים פועל סינרגיסטית. יחד הם מאיצים את זרימת הדם ומפזרים סטאזיס, מזינים את הלב ופותחים את כלי הדם, עוצרים כאב ומרגיעים פלפיטציות.</p>	
אינדיקציות	<p>בעיות לב עם כאבים ופלפיטציות, Chest bi.</p>	
הערות	<p>מחקרים מעידים כי פסאודוגיינסנג וסלביה יש פעילות יעילה במצבים של היפרכולסטרולמיה ומחלות כלי דם. פסאודוגיינסנג מאודה מזין את הדם אך אינו יעיל לפיזור סטאזיס והנעת דם. לכן, למטרות אילו יש להוסיף את האבקה בלי לבשל אותה.</p>	
פורמולות לדוגמא		

Huang Qi Rx. Astragali Membranacei	Dang Gui Rx. Angelicae Sinensis	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
אנג'ליקה מחזקת דם, אסטרגלי מחזק צ"י. שילוב מאפשר הזנה של הצ"י ויצירת דם.		עבודה משולבת
מחזור ארוך, איחור בווסת, חולשה אחר לידה על רקע חסר צ"י ודם. חום Fever נמוך על רקע חסר דם. אבצסים כואבים שאינם מחלימים על רקע חסר צ"י ודם. נימול בגפיים על רקע חסר דם אשר אינו מזין את הגידים והרצועות. דימומים שונים על רקע כשלון הצ"י באחזקת הדם בכליו.		אינדיקציות
חולשת הטחול מובילה הפקת דם לקויה. כאן אנו מחזקים את הדם דרך חיזוק הצ"י. במצבים של חולשת טחול צמחים לחיזוק דם אינם נספגים טוב. לכן כמות האנג'ליקה כאן נמוכה באופן יחסי לאסטרגלוס.		הערות
Shi Quan Da Bu Xue Tang = Ten Ingredients Supplementing Decoction Dang Gui Bu Xue Tang = Dang Gui Supplement the Blood Decoction Tou Nong San = Out-thrust Pus Powder		פורמולות לדוגמא

Shu Di Rx. Rehmaniae Glutinsa Conquitae	Dang Gui Rx. Angelicae Sinensis	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
שילוב שני הצמחים יחד פועל להזנת דם והעשרת היין. הצמד מעשיר את הכבד והכליות. יחד הם מורידים צ"י הריאות ומשפרים לקיחת הצ"י ע"י הכליות, עוצרים שיעול ומרגיעים אסטמה. שיעול כרוני או אסטמה על רקע חסר יין בכליות בשילוב עם חסר דם.		עבודה משולבת
מצבי חסר דם. עצירות על רקע חסר דם.		אינדיקציות
השפעת האנג'ליקה שונה בהתאם לחלק הנלקח מהשורש. ראש האנג'ליקה Dang Gui Tou מזרז זרימת דם ועוצר דימום. גוף האנג'ליקה Dang Gui Shen מזין את הדם. זנב האנג'ליקה Dang Gui Wei מזרז את הדם ושובר סטאזיס. חלק זה מעובד לעתים ביין כדי להעצים את פעילותו המניעה. Quan Dang Gui מכיל את כל חלקי השורש ולכן משרה הרמוניזציה על הדם תוך תנועה והעשרה.		הערות
Su Zi Jiang Qi Tang = Perilla Seed Downbear the Qi Decoction Jin Shui Liu Jun Jian = Metal and Water Six Gentlemen Decoction Si Wu Tang = Four Substance Decoction		פורמולות לדוגמא

Huang Qi Rx. Astragali Membranacei	Dang Shen Rx. Codonopsis Pilosulae	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
קודונופסיס לפנימי, אסטרגלי לחיצוני. קודונופסיס מחזק צ"י המחמם האמצעי, אסטרגלי מחזק צ"י מגן. קודונופסיס תומך ביין, אסטרגלי תומך ביאנג. שילוב שני הצמחים יחד מחזק ומזין צ"י של המחמם האמצעי וצ"י מגן.		עבודה משולבת
מחלות כרוניות המובילות לחסר צ"י. פרולפס של הרקטום, רחס או גסטרופטוזיס על רקע צניחת צ"י. חסר תאבון, שלשול, חולשה והזעות ספונטניות על רקע חולשת צ"י. חום Fever נמוך על רקע חסר צ"י.		אינדיקציות
קודונופסיס מזין את הדם דרך הזנת צ"י הטחול. זהו המקור לצ"י וגינג פוסט נטלי, לנוזלים, דם ותמיכה בצ"י. חולשת צ"י הטחול עלולה להוביל לחום Fever מחסר במספר מנגנונים: א – חסר צ"י מוביל לחסר דם הגורם לחום Fever. ב – חסר צ"י מוביל להפרדה בין יאנג מיין ולציפת היאנג, תופעה הגורמת לחום. ג – חסר צ"י מוביל לחסר יאנג. חסר יאנג פוגע ביין ויוצר חום מדומה ו Fever. ד – חסר צ"י בטחול מוביל לפגיעה ביין הכליות. המים אינם מבקרים את אש הלב ומכאן Fever. ה – חסר צ"י במחמם האמצעי פוגע ביכולת היאנג צ"י של הלב לרדת ולחמם את מי הכליות. המים נקווים סטגנטיים ואינם מבקרים עוד את האש מעלה ולכן החום.		הערות
Bu Zhong Yi Qi Tang = Tonify the Middle and Augment the Qi Decoction		פורמולות לדוגמא

Qiang Huo Rx. Et Rz. Notopterygii	Du Huo Rx. Angelica Pubescentis	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
פובצנטיס מטפל בחלק גוף תחתון, (גפיים, אזור לומברי ו Shao Yin), נוטופטריגי בחלק גוף עליון (גפיים, צוואר, Tai Yang). שילוב של שני הצמחים יחד מפזר רוח, קור ולחות ומטפל בבעיות Bi בכל הגוף.		עבודה משולבת
כאבים ראומטיים מכל הגוף. הצטננות עם חום, צמרמורות, כאבי פרקים, כאבי ראש וגב על רקע רוח, קור ולחות. רוח במפרקים על רקע רוח קור ולחות החודרים למרידיאנים.		אינדיקציות
Li Jie Feng מתייחס לרוח נעה במפרקים על רקע ארתלגיה אקוטית. תופעה זו מלווה בנפיחות, הגבלה קשה בתנועה וכאב המחמיר בעיקר בלילה. תופעה זו עלולה להפוך לחום ולהתבטא באודם, נפיחות וחום מקומי.		הערות

Juan Bi Tang = Alleviate Impediment Decoction Qiang Huo Sheng Sshi Tang = Notopterygium Overcome Dampness Decoction	פורמולות לדוגמא
--	-----------------

Xu Duan Rx. Dispaci	Du Zhong Cx. Eucomia Ulmoidis	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
	שני הצמחים פועלים סינרגיסטית. יחד הם מזינים את הכבד והכליות, מחזקים את הגידים, רצועות ועצמות, עוצרים דימום בתקופת ההריון ומרגיעים את העובר.	עבודה משולבת
	כאבים, נוקשות וחולשת גפיים תחתונות על רקע חוסר בכבד ובכליות. כאבים בברכיים ובגב תחתון על רקע רוח לחות. דימום במהלך ההריון וסכנת הפלה המלווה בכאבי גב תחתון על רקע חולשת הכליות. טראומה בגב תחתון המלווה בכאב.	אינדיקציות
	אאוקומיה הוא צמח עיקרי לטיפול בבעיות גב תחתון על רקע חולשת הכליות. הוא נחשב לצמח יותר חזק מהדיספצי בהזנת הכליות והכבד, חיזוק גידים ורצועות, חיזוק עצמות וגב תחתון. מאידך, דיספצי נחשב לחזק יותר מהאאוקומיה בהנעת דם, פיזור סטאזיס ושיקום שברים בעצמות.	הערות
Du Zhong Wan = Eucomia Pills Qian Jin Bao Yun Dan = Thousand Pieces of Gold Protect Pregnancy Elixir		פורמולות לדוגמא

San Leng Rz. Sparganii	E Zhu Rz. Curcumae Zedoariae	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
	קורקומה פועל על סטגנציות דם דרך פתיחת הצי, ספראגני פועל על סטגנציות צי דרך פתיחת סטאזיס דם. שילוב של שני הצמחים יחד פותח חסימות צי ודם, מווסת זרימת הדם והצי, עוצר כאבים ומפזר הצטברויות מזון.	עבודה משולבת
	כאבי בטן עם נודולים, הפטומגליה ו/ או ספלנומגליה על רקע סטאזיס בדם או סטגנציה בצי. קרישים בווסת, אמנוריאחה או דיסמנוריאחה ו/ או הפרעות בפוריות על רקע סטאזיס דם. כאבי בטן על רקע הצטברויות מזון.	אינדיקציות
	פתיחת חסימות היא טכניקה אגרסיבית יותר מהנעת דם וצי ולכן יש להשתמש בצמד לזמן מוגבל.	הערות
San Leng Wan = Sparganium Pill E Leng Zhu Yu Tang = Zedoaria and Sparganium Dispel Stasis Decoction E Zhu Wan = Zedoaria Pill		פורמולות לדוגמא

Huang Qi Rx. Astragali Membranacei	Fang Feng Rx. Ledebouriellae Divaricatae	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
<p>לדבוריילה מפזר, אסטרגלוס מחזק. לדבוריילה פותח, אסטרגלוס שומר. שילוב שני הצמחים יחד מאפשר הזנת הצי המגן בלי לכלוא את הפתוגן החיצוני בגוף, וסילוק הפתוגן החיצוני בלי פגיעה בצי הכללי על ידי הזעה. יחד הם מגינים על החיצוני ומזינים את הצי המגן, מפזרים או מונעים פלישה של פתוגנים ועוצרים הזעה.</p>		עבודה משולבת
<p>הזעות ספונטניות על רקע בעיה חיצונית עם חסר. נטייה להתקררות חוזרת על רקע חולשת צי מגן.</p>		אינדיקציות
<p>שילוב Zhi Ke = Fr. Citri Auranti עם צמד הצמחים לעיל מתאים למצבי פרולפס ולכן משתלב היטב עם הפורמולה Bu Zhong Yi Qi Tang.</p>		הערות
Yu Pi Feng San = Jade Windscreen Powder		פורמולות לדוגמא

Huang Qi Rx. Astragali Membranacei	Fu Zi Rx. Lateralis Aconiti C. Preparatae	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
<p>אקוניטום מחזק יאנג, אסטרגלוס מחזק צ'י. אקוניטום מתאים למצבי תמט, אסטרגלוס למצבי הזעה. שילוב שני הצמחים יחד פועלן סינרגיסטית. יחד הם מזינים צ'י ומחממים יאנג, משקמים יאנג, מגינים על החיצוני ועוצרים הזעות.</p>		עבודה משולבת
<p>הזעה קרה ספונטנית המלווה בחשש מקור, גפיים קרות, לשון חיוורת עם חיפוי לבן. במצבים קשים גם הזעה ממושטת, איבוד הכרה ודופק פעוט על רקע תמט היאנג.</p>		אינדיקציות
<p>הערות Fu Zi הוא שורש היוצא לטרלית משורש האם ומשמעותו: אחריות על ילד. כאשר יוצא רק סעיף לטרלי אחד מהשורש הוא נקרא Tian Xiong שתרגומו הזכר השמימי. השפעתו הקלינית דומה לזו של ה Fu Zi. מבחינה גנרית Wu Tou מתאים לשני צמחים מאותה משפחה: Cao Wu Tou המגיע מפרובינציות צפוניות בסין. זהו האקוניטום הצומח בר והוא נחשב לרעיל ביותר. Chuan Wu Tou הוא צמח מתורבת הגדל באזור סיצ'ואן ונחשב לפחות רעיל.</p>		הערות
		פורמולות לדוגמא

שם	Gan Cao Rx. Glycyrrhizae Uralensis	Jie Geng Rx. Platycodi Grandiflori
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	פלאטיקודי חריף, מר, מפזר ומנקז. ליקוריץ' מתוק, מרגיע וממתן. שילוב שני הצמחים יחד מטהר חום, משנה ליחה, עוצר שיעול ומפסיק כאבים, מפנה מוגלה ומסלק רעלים.	
אינדיקציות	אבצס ריאתי עם שיעול על רקע חום סטאזיס בחזה. כאב, אודם ונפיחות בגרון על רקע חום חיצוני או פנימי, מעודף או מחוסר. איבוד יכולת לדבר או צרידות קשה.	
הערות	פלאטיקודי הוא צמח המפתח בבעיות ריאה כמו שיעול, כאבי חזה, בעיות גרון וליחה. ברוב הפורמולות הוא נחשב לצמח שליח באשר הוא מכוון את שאר הצמחים לריאות ול Tai Yin. לפעמים הוא מפזר את צ"י הריאה ובכך מאפשר פתיחת מעברי המים במצבים של מיעוט שתן על רקע כלייתי, למשל.	
פורמולות לדוגמא	Jie Geng Tang = Platycodon Decoction Hei Zi Tang = Terminalia Decoction	

שם	Jie Geng Rx. Platycodi Grandiflori	Sheng Ma Rz. Cimicifugae
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	שני הצמחים פועלים סינרגיסטית לטיפול בבעיות חיצוניות, בעיות ברמת השריר, טיהור חום וסילוק רעלים והוצאת פריחות מכל הגוף.	
אינדיקציות	פריחות עוריות שמלוות בכאבי ראש וחום Fever על רקע פתוגן חיצוני. חצבת בשלביה הראשוניים לעתים מלווים בחסר זיעה או מיעוט זיעה המתקשה לצאת.	
הערות	סימיסיפוגה יותר חזקה מפלאטיקודי בהרמת יאנג שצנח והיא מתאימה לסוגי פרולפס שונים, פטוזיס, קוצר נשימה, שלשולים כרוניים ומטרורהגיה. מכל הני"ל פלאטיקודי מתאים לשלשולים, הן על רקע חסר צ"י והן על רקע עודף חום ליחה. מאידך פלאטיקודי מטפל במספר תסמינים מודרניים כמו יתר לחץ דם, היפרכולסטרולמיה, מחלות קורונריות ומחלות כלי דם אחרות, כנראה על ידי הרחבת כלי הדם.	
פורמולות לדוגמא	Sheng Ma Ge Gen Tang = Cimicifuga and Pueraria Decoction Xuan Du Jie Biqao Tang = Diffuse Toxins and Resolve the Exterior Decoction	

שם	Gou Qi Zi Fr. Lycii Chinensis	Ju Hua Flos. Chrysanthemi Morifolii
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	לייסי מזין ומעשיר את העיניים, קריזנטמי מבריק ומרגיע אותן. שילוב שני הצמחים יחד מזין ומעשיר את הכבד והכליות, מטהר חום ומרגיע כבד, תוך הברקת העיניים.	
אינדיקציות	טשטוש ראיה, נקודות שחורות נעות מול שדה הראיה, נקודות אדומות בלחמית, פוטופוביה, יובש בעניים עם כאבי ראש, כאבים בגב תחתון ובברכיים על רקע חסר בכליות ובכבד.	
הערות	במצבי יתר לחץ דם המלווים בכאבי ראש מומלץ להגדיל את מינון הקריזנטמי. צמח זה יעיל גם במצבי סחרחורת על רקע יתר לחץ דם בשל עליית יאנג הכבד. ניתן לשלב אותו עם ShanZha = Fr. Crataegi במצבי היפרכולסטרולמיה.	
פורמולות לדוגמא	Qi Ju Di Huang Wan = Lycium and Chrysanthemum Rehmania Pill	

שם	Gui Zhi Rm. Cinnamomi Casiae	Ma Huang Hb. Ephedrae
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	קינמון חודר ללב ולדם, הוא חריף, מתוק וחמים. אפדרה חודר לריאות, הוא חריף ומריר. שני הצמחים פועלים סינרגיסטית ומחזקים את התכונות הצפות ומפזרות של השני. יחד הם פותחים את נקבוביות העור, משרים הזעה, משחררים את השרירים ומפזרים רוח קור על רקע עודף.	
אינדיקציות	קור, שפעת עם חום Fever, חשש מקור, צמרמורות, היעדר זיעה, כאבי ראש וכאבי גוף כללים על רקע רוח קור מסוג עודף. כאבים ראומטיים על רקע רוח וקור מסוג עודף. שיעול ואסטמה על רקע רוח קור החוסם את צי הריאות.	
הערות	בחורף הקור מכווץ ומקריש. פלישתו לגוף יוצרת חסימות בצי הריאות ובצי הפריפרי. חורף הוא תקופה של אגירה והפנמה. הנוזלים מתכנסים לתוך המערכת. לכן יש להניע אותם לחיצוני כדי להשרות הזעה, דבר שישחרר את הריאות ואת החיצוני. הקינמון מניע את הנוזלים ומחציץ אותם לפריפריה. האפדרה דוחף בעוצמה את הקור החיצוני. אמנם קינמון אינו כה חזק כמו האפדרה, אך האפדרה אינו מספיק יעיל ללא הקינמון.	
פורמולות לדוגמא	Ma Huang Tang = Ephedra Decoction	

Huang Qi Rx. Astragali Membranacei	Han Fang Ji Rx. Stephaniae Tetrandrae	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
<p>סטפניה קר, מר, מוריד ומנקז. אסטרגלוס חמים, מתוק, מעלה ומזין. שילוב שני הצמחים יחד מנקז ומזין בו זמנית. יחד הם תומכים בצ'י הכללי ומסלקים את הפתוגן בו זמנית. יחד הם מעלים ומורידים את הצ'י ויוצרים דיורזה חזקה.</p>		עבודה משולבת
<p>בצקת על רקע Feng Shui, יותר באזור הפנים ופלג גוף עליון, חום Fever וכאבי פרקים. כאבים ראומטיים, כובד בגפיים, נימול ולעתים מפרקים נפוחים על רקע לחות מסוג Bi. נפריטיס כרוני ומחלות לב עם בצקות על רקע חסר צ'י והצטברות לחות.</p>		אינדיקציות
<p>לרוב סטפניה מנקז בצקות מחלק הגוף התחתון. יחד עם אסטרגלוס הוא פועל גם בחלק הגוף העליון. האסטרגלוס פועל על ידי חיזוק צ'י הריאות, סטפניה על ידי ניקוז השלפוחית ולעומת זאת אטרקטילודיס על ידי חיזוק הטחול ושינוי הלחות.</p>		הערות
Fang Ji Huang Qi Tang = Stephania and Astragalus Decoction		פורמולות לדוגמא

Nu Zhen Zi Fr. Ligustri Lucidi	Han Lian Cao Hb. Ecliptae Prostratae	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
<p>שני הצמחים פועלים סינרגיסטית. יחד הם מזינים את הכבד והכליות, מקררים את הדם, עוצרים דימום ומשחירים שיער שהאפיר.</p>		עבודה משולבת
<p>חסר בכליות ובכבד עם חום מדומה. סחרחורות, טיניטוס, אינסומניה ואיבוד זיכרון על רקע חסר בכליות ובכבד והפרעה בהזנת החלק העליון של הגוף על ידי יין ודם. האפרת שיער מוקדמת על רקע חולשת הגיינג של הכליות. דימום מן האף, חניכיים, המופטיזיס, המטמוזיס, המטוריה ומטרורהגיה על רקע חום מדומה הגורם לדם לנוע החוצה מדרכו.</p>		אינדיקציות
<p>הצמד נחשב לפחות חזק משילוב של רהמניה ולייסי להזנת הדם, יין וגיינג. עם זאת, הצמד פחות כבד ונספג יותר בקלות ולכן אינו מייצר סטגנציה. לכן הוא שכיח בשימוש במצבי חולשת צ'י הטחול יחד עם חסר יין.</p>		הערות
Er Zi Wan = Two Ultimates Pills		פורמולות לדוגמא

Tao Ren Sm. Pruni Persicae	Hong Hua Flos Carthami Tinctorii	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
שני הצמחים פועלים סינרגיסטית. יחד הם שוברים סטאזיס, מניעים זרימת דם ועוצרים כאבים.		עבודה משולבת
כאבים בחזה או מקור לבבי על רקע סטאזיס של דם בלב. הפרעות ווסתיות עם דם כהה וקרישים על רקע סטאזיס של דם. כאב ממוקד ודוקר המוחמר בלחיצה על רקע סטאזיס של דם. טראומה עם כאב ונפיחות על רקע סטאזיס של דם.		אינדיקציות
Tao ren , זרע האפרסק, בדומה ל Xing Ren , שקד מר, נחשבים לרעילים. רוב הרעילות מתרכזת בקליפה ובקצה הזרע. עיבוד הזרע מסלק רעילות אך פוגע ביעילות הצמח.		הערות
Tao Ren Si Wu Tang = Persica and Carthami Four Substance Decoction Xu Fu Zhu Yu Tang = Blood Mansion Dispel Stasis Decoction Tong Qiao Huo Xue Tang = Open the orifices and Quicken the Blood Decoction Fu Yuan Huo Xue Tang = Restore the Origin and Quicken the blood Decoction Sheng tong Zhu Yu Tang = Body Pain Dispel Stasis Decoction Xiao Zhong Zhi Tong Tang = Disperse Swelling and Stop Pain Decoction		פורמולות לדוגמא

Ze Xie Rz. Alismatis	Huang Bai Cx. Phellodendri	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
פלודנדרי מייבש לחות, אליסמטיס מנקז לחות. פלודנדרי מנקז אש מהמחמם התחתון, אליסמטיס מנקז לחות מהמחמם התחתון. שני הצמחים יחד מטהרים ומנקזים אש על רקע חסר יין. יחד הם מסלקים לחות וחום.		עבודה משולבת
עצמות מאודות, הזעות ליחה וקרי לילה על רקע אש מדומה. מטפל בהפרעות ב'דרכי השתן על רקע חום לחות במחמם התחתון.		אינדיקציות
		הערות
Zhi Bai Di Huang Wan = Anemarrhena and Phelodendron Rehmania Pill		פורמולות לדוגמא

Zhi Mu Rz. Anemarrhenae	Huang Bai Cx. Phellodendri	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
שני הצמחים עובדים סינרגיסטית. ביחד הם מסלקים חום ומעשירים את היין, מנקזים אש מדומה, מפנים רעלים ומסלקים לחות מהמחמם התחתון.		עבודה משולבת
חום Fever אחה"צ, עצמות מאודות והזעות לילה על רקע חסר יין. קרי לילה, שפיכה מוקדמת, מחשבות רבות על מין (בגברים ובנשים) על רקע אש מדומה והיפראקטיביות של ה Ming Men . הפרעות במתן שתן על רקע חסר יין ואובדן יכולת היאנג לשנות נוזלים ברמת שלפוחית השתן. כדי לשמר את תמצית הכליות יש לרסן את האש ההיפראקטיבית העולה על רקע חסר יין. אש שער החיים יכולה להתבטא בכבד, כיס מרה ובתלת מחמם. היא מקושרת לאש הקיסרית של הלב. אש שער החיים מחממת ומזינה את האיברים כדי לאפשר את פעילותם. כאשר ההיא מתפרצת ללא בקרה, כמו במקרים של חסר יין בכליות ובכבד, נוצר חום המוביל להיפראקטיביות. זזו מפריעה לכליות ופוגעת ביכולת לשמור על הגיינג, ומכאן בריחת הגיינג בצורה של קרי לילה, שפיכה מוקדמת, חלומות ארוטיים, נימפומניה ועוד.		אינדיקציות
הערות		הערות
Zhi Bai Di Huang Wan = Anemarrhena and Phellodeendron Rehmannia Pill Zi Shen Wan = Enrich the Kidneys pill		פורמולות לדוגמא

Huang Qin Rx. Scutellariae Baicalensis	Huang Lian Rz. Coptidis Chinensis	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
שני הצמחים פועלים סינרגיסטית. יחד הם מסלקים חום ומייבשים לחות, מנקזים אש ומפנים רעלים מהמחמם העליון והתחתון.		עבודה משולבת
עיניים אדומות נפוחות, כאבי שיניים עם חניכיים מודלקות, כיבים בפה וגלוסיטיס על רקע חום עודף במחמם העליון והאמצעי. אגיטציה בזמן מחלת חום על רקע עודף חום או הפרעה בקשר בין הלב לכליות. שלשולים ודיזנטריה על רקע חום לחות. המטמזיס ואפיסטקסיס על רקע חום בדם.		אינדיקציות
קופטידיס מסלק חום הנוצר על ידי לחות. סקוטלריה מסלק לחות הנוצרת על ידי חום. שני הצמחים עובדים על כל שלושת המחממים אבל קופטידיס יותר מתמקד במחמם האמצעי וסקוטלריה יותר בעליון.		הערות
Xie Xin Tang = Drain the Heart Decoction Huang Lian Jie Du Tang = Coptis Resolve Toxins Decoction Huang Lian E Jiao Tang = Coptis and Gelatinum Decoction Shao Yao tang = Peony Decoction		פורמולות לדוגמא

Mu Xiang Rx. Auklandiae Lappae	Huang Lian Rz. Coptidis Chinensis	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
קופטידיס קר ומנקז. אאוקלנדיה חמים ומפזר. שילוב שני הצמחים יחד מתקן את הצי, מסלק חום, מנקז לחות ומטפל במצבים דיזנטריים.		עבודה משולבת
שלשול, מצבים דיזנטריים המאופיינים בשלשול רירי דמי, כאבי בטן וטנזמוס על רקע חום לחות וסטגנציה של צי במעי הגס.		אינדיקציות
אאוקלנדיה הוא צמח ארומטי ומכאן שהוא מייבש לחות.		הערות
Xiang lian Wan = Auklandia and Coptis Pill		פורמולות לדוגמא

Mu Li Concha Ostreae	Huang Qi Rx. Astragali Membranacei	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
אסטרגלוס מזין ומעשיר צי, אוסטרה מכווץ ושומר יין. שילוב שני הצמחים יחד מזין את הצי ושומר על היין, מגן על החיצוני ועוצר הזעות.		עבודה משולבת
הזעות ספונטניות על רקע חסר צי או יאנג. הזעות לילה על רקע חסר יין. הזעות יום או לילה ספונטניות על רקע חסר משולב של יין וצי.		אינדיקציות
צמד הצמחים כאן עוצר הזעות ברמת הענף ופחות ברמת השורש. לחיזוק השורש יש להוסיף צמחים מחזקי צי כמו או צמחים מחזקי יין לפי הצורך.		הערות
Mu Li San = Oyster Shell Powder		פורמולות לדוגמא

Xing Ren Sm. Pruni Armeniacae	Jie Geng Rx. Platycodi Grandiflori	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
פלאטיקודי מעלה (צמחים בפורמולה) ומפזר, ארמניקה מוריד ומנקז. שילוב שני הצמחים יחד מווסת את הפעילות המפזרת והמורידה של הריאות, משנה ליחה, עוצר שיעול ומרגיע קוצר נשימה.		עבודה משולבת
שיעול, אסטמה ותחושת גודש בחזה, גרון כואב, אפוניה על רקע רוח חיזונית (קור או חום) המפריעה לפעולה המורידה ומפזרת של הריאות.		אינדיקציות
לשני הצמחים יש השפעה מפזרת ומורידה של הריאות, אך פלאטיקודי יותר מפזר וארמניקה יותר מוריד. לשני הצמחים השפעה המשנה ומפזרת את הליחה, אך פלאטיקודי יותר מפזר ליחה, כלומר מכיח בעוד שארמניקה יותר משנה את הליחה.		הערות
		פורמולות לדוגמא

Zhi Ke Fr. Citri Aurantii	Jie Geng Rx. Platycodi Grandiflori	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
פלאטיקודי מעלה, אאורנטי מוריד. שילוב שני הצמחים יחד מאפשר וויסות התכונות המעלות והמורידות, מווסת את המחמם העליון והאמצעי, מפזר את צי הריאות ומרפה את החזה והסרעפת.		עבודה משולבת
לחץ ומועקה בחזה ובסרעפת על רקע Chest Bi בשל הצטברות ליחה וסטגנציה של צי. נפיחות אפיגסטריה, רעשים בקיבה וקושי ביציאות על רקע הפרעה בזרימת הצי מעלה ומטה.		אינדיקציות
זרע הקנאביס מלחלח את העמייס, מירביליטום מרכז את תוכן המעיים, רוהברב מאיץ את תנועת המעיים. אאורנטי מניע בכיוון מטה את הצי של המעי הגס כדי לשפר פינוי הצואה בעוד הפלאטיקודי מפזר ומוריד את צי הריאות אשר מתייחסות בקשרי יין יאנג למעי הגס. כאשר קיימת תנוה תקינה של צי הריאות מטה, המעי הגס פועל באופן דומה. על כן, למרות שצמד הצמחים פועל לכאורה בכיוונים שונים, ניתן להוסיף אותם לפורמולות המטפלות בעצירות.		הערות
Jie Geng Zhi Ke Tang = Platycodon and Aurantium Decoction		פורמולות לדוגמא

שם	Jin Ying Hua Fr. Rosae Laevigatae	Qian Shi Sm. Euryalis Ferocis
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	רוזה יותר מכווץ, אאוריאליס יותר מזין. שילוב שני הצמחים יחד מזין את הכליות, שומר על התמצית, מצמצם השתנה, מחזק את הטחול ועוצר שלשול, ועוצר הפרשות מן הנרתיק.	
אינדיקציות	שלשול כרוני על רקע חולשת כליות וטחול. אי שליטה על השתן, אנורזיס, נוקטוריה ותכיפות במתן שתן על רקע חסר בכליות ובטחול. מצב כרוני של הפרשות לבנות מהנרתיק על רקע חסר בכליות. קרי לילה או שפיכה מוקדמת על רקע חולשת ציי הכליות לשמור ולהחזיק.	
הערות	צמחים אסטריגינטים מטפלים בבריחות לא מבוקרות של נוזלים, חומרים או ציי מהגוף, כמו מזיעה, זרע, רוק, דם, שתן, צואה, הפרשות הנרתיק וצי. צמחים אילו מטפלים בענף ויש להוסיף להם צמחים מחזקי אחזקה של ציי שלרוב זה שורש הבעיה. תופעות אילו יכולות להיווצר גם מגורמים פתוגניים. לעתים השורש היא סטגנציה או חסר ציי או יין בכליות.	
פורמולות לדוגמא	Shui Lu Er Xian Dan = Water and Earth Two Immortals Elixir	

שם	Ju Hua Flos Chrysanthemi Morifolii	Sang Ye Fol. Mori Albae
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	קריזנטמי בעיקר מסלק חום, מורי בעיקר מסלק רוח. קריזנטמי מכוון יותר לכבד, מורי יותר לריאות. שילוב שני הצמחים יחד מסלק רוח חום, מנקה את הכבד ומבריק את העיניים, מטהר את הריאות ועוצר שיעולים.	
אינדיקציות	Fever, חשש קל מרוח, הזעה קלה, שיעול, כאב ראש וצמא על רקע רוח חום התוקף ריאות. כאב ראש, סחרחורת, פוטופוביה, עיניים אדומות ונפוחות על רקע יאנג היפראקטיבי של הכבד.	
הערות	Sang Ye עלי עץ התות, מסלקים חום, מנקים את הכבד ומבריקים עיניים. Sang Zhi = ענפיף התות, מנקזים רוח לחות מהמרידיאנים והמפרקים. Sang Shen Zi = פרי התות הבשל, מזין את היין והדם, מעשיר את הכבד והכליות, מלחלח ומשחרר פעילות מעיים. Sang Bai Pi = קליפת עץ התות, מנקה את הריאות, מרגיע אסטמה, משחרר שתן ומפזר נפיחות. Bai Ju Hua = קריזנטמי לבן, יותר מתוק ומתאים למצבי יאנג היפראקטיבי של הכבד. Huang Ju Hua = קריזנטמי צהוב, יותר מר ומתאים למצבי רוח חום.	
פורמולות לדוגמא	Sang Ju Yin = Morus and Chrysanthemum Drink	

שם	Lian Zi Sm. Nelumbinis Nuciferae	Qian Shi Sm Euryalis Ferocis
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	שני הצמחים עובדים סינרגיסטית. שניהם מכווצים ובו זמנית גם מזינים. לכן הם מטפלים בענפים ובשורשים של הבעיה. הם מחזקים את הטחול ועוצרים שלשול, מזינים את הכליות ושומרים על התמצית, מרסנים השתנה ועוצרים הפרשות וגינליות.	
אינדיקציות	שלשול ממושך על רקע חולשת הטחול. הפרשות וגינליות לאורך זמן על רקע חסר ציי המוביל להצטברות לחות. קרי לילה ופליטה מוקדמת על רקע חסר ציי בכליות. השתנה תכופה, אי שליטה על שתן ואנורזיס על רקע חסר ציי בכליות.	
הערות	הלוטוס מכיל חלקים רפואיים רבים. Lian Zi - הזרע המזין טחול, עוצר שלשול, מעשיר את הכליות ושומר על התמצית, מזין את הלב ומרגיע את הנפש. Lian Xin - הפלומולה. הוא מנקז אש לב ומרגיע את הנפש. Lian Fang - ההלקט. הוא מפזר סטאזיס ועוצר דימום. Lian Xu - אבקני הפרח השומר על הכליות, מכיל את התמצית ועוצר דימום על ידי כיווץ. Lian Hua - הפרח מזרז זרימת דם ועוצר דימום. מסלק לחות ומנקה חום קיץ. He Ye - עלה הלוטוס מטהר חום קיץ ומסלק לחות, מעלה יאנג ועוצר דימום. Ou Jie - קנה השורש מקרר דם ועוצר דימום על ידי כיווץ. ה Ou מנקה חום ומקרר דם, מפזר סטאזיס ועוצר צימאון.	
פורמולות לדוגמא	Jin Suo Gu Jing Wan = Golden Lock Secure the Essence Pill	

שם	Long Gu Os Draconis	Mu Li Concha Ostrae
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	שני החומרים פועלים סינרגיסטית. יחד הם מרגיעים את הכבד ואת היאנג המתפרץ, משקיטים את הנפש, מרככים ומפזרים נודולות ועוצרים ומכווצים הפרשות בטניות.	
אינדיקציות	אגיטציה, פלפיטציות, אינסומניה, אובדן זיכרון, סחרחורות, פוטופוביה וטיניטוס על רקע היפראקטיביות של יאנג הכבד המפריע לשן. יתר לחץ דם על רקע חסר יין הגורם להיפראקטיביות של יאנג הכבד. שלשול מתמשך או דיזנטריה. אי שליטה על שתן, ספרמטוריה, מטרורהגיה, הפרשות מהנרתיק והזעה מרובה על רקע חסר. כאב ונפיחות באזור לטרלי של בית החזה על רקע סטגנציה של ציי הכבד.	
הערות	הנפש האתרית = Hun עשויה מתמצית יאנג. הנפש החומרית עשויה מתמצית יין. אוס דרקוניס מרגיע את הנפש האתרית. אוסטרה מרגיע את הנפש החומרית. מעניין לציין ש Gu אינו מסמל רק עצם אלא גם Hun.	
פורמולות לדוגמא		

Xing Ren Sm. Pruni Armeniaca	Ma huang Hb. Ephedrae	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
אפדרה מפזר, ארמניאקה מוריד. אפדרה פותח, ארמניאקה מנקז. שילוב שני הצמחים יחד פועל סינרגיסטית. יחד הם מתקנים את זרימת הצי הראיות, עוצרים שיעול ומרגיעים אסטמה.		עבודה משולבת
מצבי רוח קור. שיעול ואסטמה על רקע רוח קור. שילל ואסטמה על רקע חום בריאות.		אינדיקציות
אפדרה יותר חריף, מייזע ומוריד, ארמניאקה יותר מר, מלחלח ומוריד.		הערות
Ma huang Tang = Ephedra Decoction San Ao Tang = Three Ingredients Rough and Ready Decoction Ma Xing Shi Gan Tang = Rphedra' Armeniaca, Gypsum and licorice Decoction		פורמולות לדוגמא

Tian Men Dong Tb. Aspargi Cochinchensis	Mai Men Dong Tb. Opiopogonis Japonici	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
שני הצמחים פועלים סינרגיסטית. יחד הם מזינים את היין ומלחלחים יובש, מסלקים חום מדומה (או חום אמיתי הפוגע ביין) מהריאות, קיבה וכליות.		עבודה משולבת
פה יבש, צמא, שיעול יבש עם מעט ליחה, ו Fever על רקע חום מדומה. שיעול עם המופטיזיס על רקע חום הפוגע ברשת כלי הדם של הריאות. צימאון ובזבוז ממקור של מחמם עליון, יובש בגרון ובלשון על רקע חום בריאות הפוגע בנוזלים. שיעול נבחני על רקע פגיעה ביין הריאות.		אינדיקציות
שני הצמחים דומים בפעילותם. שניהם מזינים יין, מנקים ומלחלחים את הריאות, מלחלחים את המעיים ומשחררים יציאות, מנקים ומזינים את הלב ומרגיעים את הנפש. עם זאת אופיפוגוניס מתייחס יותר למחמם עליון ואמצעי ולכן מתאים יותר לבעיות חסר יין בקיבה ובריאות, הזנת הלב והשקטת הנפש. אספרגי מתמקד יותר במחמם עליון ותחתון ולכן מתאים למצבי חסר יין בריאות ובכליות, ומכאן שהוא מתאים יותר לטיהור ולחלוח.		הערות
Tian Dong Gao = Asparagus Syrup Er Dong Gao = Two Dong Syrup		פורמולות לדוגמא

Ru Xiang Resina Gummi Olibanum	Mo Yao Resina Myrrhae	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
מירהה מניע את הדם ושובר קואגולציות, גומי מאיץ זרימת דם ומניע את הצי. שילוב שני הצמחים יחד פועל סינרגיסטית. יחד הם מניעים את הצי ומאיצים זרימת דם, מפזרים סטאזיס, משחררים תנועת מעיים, מניעים את הדם והצי בכליהם, מפזרים נפיחות ועוצרים כאבים.		עבודה משולבת
כאב באפיגסטרום, היפוכודרום ובלב על רקע חסימת צי ודם באיברים ובמעיים ובכלי הדם. אמנוראה, דיסמנוראה או כאבים לאחר הלידה על רקע סטאזיס של דם. כאבים ראומטיים על רקע רוח לחות הגורם לסטגנציה של צי ודם וסטאזיס בכלי ההובלה. הגבלה וקונטרקטורות במפרקים על רקע סטאזיס של דם. פצעים, צלקות ודלקות עור עם סטאזיס של דם ורקמה נמקית. פציעות וחבלות עם כאב, נפיחות ואודם על רקע סטגנציה של צי וסטאזיס של דם.		אינדיקציות
Si Gua Luo = Fsciculus במצבי טראומה בחזה, גב או בטן מומלץ להוסיף לצמד Vascularis Luffae Cylindricae . במצבי טראומה בגידים ועצמות הגפיים מומלץ להוסיף לצמד Sang Zhi = Rm. Mori Alba .		הערות
		פורמולות לדוגמא

Zhi Hua Di Ding Hb. Violae Yedoensis Cum Radice	Pu Gong Yin Hb. Taraxaci Mongoliici Cum Radice	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
שני הצמחים פועלים סינרגיסטית. יחד הם מסלקים חום ומפנים רעלים, מפזרים נפיחות ואבצסים ומפסיקים כאב.		עבודה משולבת
זיהומים פיוגניים ושושנות על רקע חום רעלים בעור. מסטיטיס על רקע חום רעלים. דלקת בשלפוחית השתן על רקע חום רעלים.		אינדיקציות
טרקסקום (שן הארי), ויולה והצמח Ye Ju Hua = Flos Chrysanthemi Indici נחשבים לצמחים היותר יעילים לטיפול בבעיות עור על רקע חום רעיל.		הערות
Wu Wei Xiao Du Yin = Five Flavors Disperse Toxins Drink		פורמולות לדוגמא

שם	Pu Huang Pollen Typhae	Wu Ling Zhi Excrementum Trogopteroi s Pteromi
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	שני החומרים פועלים סינרגיסטית. יחד הם מאיצים את הדם, מפזרים סטאזיס ועוצרים כאב.	
אינדיקציות	כאב אפיגסטרי, לבבי, בטני או בחזה על רקע סטגנציה של צי או סטאזיס של דם. הפרעות ווסתיות ורטנציה של לוכיה על רקע סטאזיס דם.	
הערות	פולן יותר עוצר דימום בעוד שהפרשות טרוגופטרורי (סוג של סנאי) יותר עוצר דימום.	
פורמולות לדוגמא	Shi Xiao San = Sudden Smile Powdeer	

שם	Sang Ji Sheng Rm. Loranthi Seu Visci	Sang Zhi Rm. Mori Albae
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	לוראנטי מזין, מעשיר ומחזק, מורי מפזר ומשחרר תנועת צי במרידיאנים. יחד הם מזינים את הכבד והכליות, מחזקים גידים, רצועות ועצמות, מפזרים רוח לחות, משחררים חסימות במרידיאנים ומפסיקים כאב.	
אינדיקציות	כאב בגב תחתון ובגפיים, נימול, הגבלה בתנועה וכאב ראומטי על רקע רוח לחות Bi ו/או חסר דם שאינו מזין את הגידים והרצועות.	
הערות	לוראנטי הראה תועלת בטיפול במצבי יתר לחץ דם, היפרכולסטרולמיה ומחלות לב קורונריות על רקע יאנג היפראקטיבי של הכבד כתוצאה מחסר יין של הכבד והכליות.	
פורמולות לדוגמא		

שם	Sha Ren Fr. Seu Sm. Amomi Villosum	Shu Di Huang Rx. Rehmaniae Glutinosae Conquitae
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	אמומי מניע ומשנה ליחה, רהמניה מזין ומעשיר חסר. יחד הם מזינים את הדם, גיינג ויין בלי להוביל לסטגנצית ציי.	
אינדיקציות	חסר גיינג או יין בכליות ובכבד, חסר דם על רקע חולשת הטחול והקיבה ואובדן הפעילות הטרנספורמטיבית שלהם.	
הערות	אמומי מכוון את הצי אל הכליות ולכן ממקד את פעילות הרהמניה בכליות.	
פורמולות לדוגמא		

שם	Shu Di Huang Rx. Rehmaniae Glutinosae Conquitae	Sheng Di Huang Rx. Rehmaniae Glutinosae
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	הנאה מסלקת חום ומקררת את הדם, המבושלת מזינה ומעשירה דם, יין וגיינג. שילוב שני הצמחים פועל סינרגיסטית. יחד הם מזינים את יין הכליות והכבד, מתגברים את התמצית וממלאים את מח העצם, מעשירים את הדם והנוזלים, מקררים את הדם ומסלקים חום.	
אינדיקציות	חום Fever נמוך על רקע מחלת חום הפוגעת בנוזלים וביין. חום Fever משתנה בגלים, תסמונת העצמות המאודות על רקע חסר יין או חסר דם. סחרחורת, אינסומניה, הפרעות ווסת על רקע חסר דם וגיינג בכבד ובכליות.	
הערות	השילוב נקרא Er Di או Sheng Shu Di. השילוב של הצמד מאוד עשיר ולכן מומלץ להוסיף אמומי Sha Ren. בשלבים ראשוניים של הטיפול עלול להופיע שלשול המפסיק לרוב ספונטנית או בעקבות הוספת אמומי. אם הוא לא מפסיק יש לעצור את השימוש בפורמולה.	
פורמולות לדוגמא	Er Huang San = Two Yellows Powder	

שם	Shi Chang Pu Rz. Acori Graminei	Yuan Zhi Rx. Polygalae Tenuifoliae
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	שני הצמחים יחד הולכים אל הלב, משנים ליחה, פותחים נקבים ומשקמים את האינטראקציה בין הלב לכליות, ולכן את האינטליגנציה ואת השן.	
אינדיקציות	בלבול מנטלי, פיגור, ירידה ביכולת האינטלקט, סחרחורת, אינסומניה ואגיטציה על רקע הפרעה בקומוניקציה בין הלב לכליות, או ליחה הממסכת את נקבי הלב.	
הערות	צמד הצמחים בתוספת Fu Shen = Sc. Poriae Cocos Paradicis משקם את האינטראקציה בין הלב לכליות. אקורי פותח את נקבי הלב, פוליגאלה מניע את צי הכליות ופוריה מוריד את צי הלב אל הכליות. צמחים נוספים המתייחסים לקשר בין הכליות ללב כוללים את הקופטידיס, גילטינום וקינמון.	
פורמולות לדוגמא	Yuan Zhi Tang = Polygala Decoction Sang Piao Xiao San = Mantis Egg Case Powder	

שם	Shi Gao Gypsum	Zhi Mu Rz. Anemarrhenae Aspheloidis
קטגוריה		
אנרגטיקה		
איברים		
תכונות		
עבודה משולבת	גי'פסום מנקה חום, אנמרנה מלחלח. שילוב שני הצמחים מסלק ומנקז חום עודף תוך שמירה על הנוזלים והיין. יחד הם מסלקים חום מהריאות והקיבה.	
אינדיקציות	חום Fever עקשני, צמא ורצון לשתות משאות קרים, הזעה ממושטת ודופק גדול צף על רקע חום ברמת הצי. תסמונת צימאון ובזבוז עם פולידיפסיה על רקע חום בריאות הפוגע בנוזלים.	
הערות	חום ברמת היאנג מינג וברמת הצי כולל את התסמונות הבאות: (א) חום Fever גבוה (ב) הזעה ממושטת (ג) צמא רב (ד) דופק צף. עם זאת, הסימן העיקרי הוא חום Fever. החום הפנימי דוחף את הנוזלים החוצה ומוביל להזעה. איבוד הנוזלים גורם לצמא, מרחיב את כלי הדם ומוביל לגודש צי הגורם לדם להציף את כליו. כך נוצר דופק צף וגדול. אם המצב פנימי אמיתי אז הדופק צריך להיות עמוק וחסר עוצמה. אם הדופק עמוק אך בעל עוצמה, הדבר מעיד על חום ברמת היאנג מינג. כאן יש לסלק חום ואש ממרידיאני היאנג מינג (ולא מהאיברים דרך פינוי צואה).	
פורמולות לדוגמא	Bai Hu Tang = White Tiger Decoction Da Cheng Qi Tang = Major Order the Qi Decoction	

Xing Ren Sm. Pruni Armeniaeae	Tao Ren Sm Pruni Persicae	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
פרסיקה, זרע האפרסק, מאיץ את הדם ופוחח סטאזיס. ארמניאקה, זרע המשמש, פותח עצירות על רקע סטגנציה של צי. שילוב שני הצמחים מאיץ זרימת דם, מניע צי ועוצר כאב, מלחלח את המעיים ומשחרר עצירות.		עבודה משולבת
כאב באפיגטריום, בטן תחתונה או חזה על רקע סטגנציה של צי או סטאזיס של דם. עצירות על רקע יובש במעי הגס. עצירות על רקע סטגנציה צי מסוג עודף.		אינדיקציות
פרסיקה יכול להחליף את ה <i>Huo Ma Ren = Sm. Cannabis Sativae</i> אשר אסור לשימוש במדינות רבות, לצורך לחלוח המעיים ושחרור תוכנם.		הערות
Wu Ren Wan = Five Seeds Pill		פורמולות לדוגמא

Yi Mu Cao Hb. Leonuri Heterophylli	Xiang Fu Rz. Cyperi Rotundi	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
סיפרי פועל בעיקר ברמת הצי (אך גם ברמת הדם), לאונורי פועל ברמת הדם. שניהם מהווים צמחי מפתח חשובים לטיפול במצבים גינקולוגים. שילוב שני הצמחים יחד מניע את הצי, פותח חסימות, מאיץ זרימת דם, מפזר סטאזיס ומוסת את הווסת.		עבודה משולבת
הפרעות ווסתיות וקדם וויסתיות על רקע סטגנציה של צי מהכבד וסטאזיס של דם. פציעות וטראומה.		אינדיקציות
סיפרי הוא צמח מפתח גינקולוגי. הוא מחזק את הדם דרך חיזוק הצי. לאונורי מזין אך מעט את הדם ואינו יכול לשמש להזנה בפני עצמו. שלוב עם אנגיליקה או רהמניה משלים את יכולת ההזנה. לאונורי הוא צמח אפקטיבי רק במינונים גבוהים (עשרות גרמים).		הערות
		פורמולות לדוגמא

Zhi Ke Fr. Citri Seu Ponciri A. Immaturus	Yu Jin Tb. Curcumae	שם
		קטגוריה
		אנרגטיקה
		איברים
		תכונות
כורכומה יותר מתייחס לדם, אאורנטי יותר מתייחס לצי. שני הצמחים עובדים סינרגיסטית. יחד הם מניעים את הצי ומאיצים זרימת דם, פותחים סטגנציות ומפסיקים כאב.		עבודה משולבת
כאב חד ונפיחות בצד בית החזה על רקע סטגנציה של צי הכבד. כאב ונפיחות באפיגסטרום ובצד בית החזה על רקע דיסהרמוניה בין הכבד לקיבה עם סטגנציה של צי אשר מתפתחת בהדרגה לסטאזיס של דם.		אינדיקציות
Fr. Citri Seu Ponciri Aurantii = Zhi Shi ו Fr. Citri Seu Ponciri Aurantii = Zhi Ke Immaturus מגיעים שניהם מ Citrus Aurantium (הדר זהב). לשניהם תכונות דומות אבל הבלתי בשל יותר חזק והבשל יותר מתון. הבשל מפזר צי והנא שובר חסימות צי. במצבי סטגנציה קשים יש לבחור ב Zhi Shi . במצבי חסר וחולשה עדיף את ה Zhi Ke .		הערות
		פורמולות לדוגמא

בטבלה הבאה מוזכרים כל הצמחים ששמותיהם הופיעו בחוברת זו. מומלץ למלא טבלה זו ולוודא שעיקריה ידועים ומוכרים.

שם	לטיני	אנרגטיקה	איברים	תכונות
Bai Shao	Rx. Paeoniae Lactiflorae			
Bai Zhi	Rx. Angelicae Dauricae			
Bai Zhu	Rz. Atractylodis Macrocephalae			
Ban Lan Gen	Rx. Isatidis seu Baphicacanthi			
Ban Xia	Rz. Pinelliae Ternatae			
Bu Gu Zhi	Fr. Psoraleae Corylifoliae			
Cang Er Zi	Fr. Xanthii			
Cang Zhu	Rz. Atractylodis rubrae			
Chai Hu	Rx. Bupleuri			
Chen Pi	Pc. Citri Reticulatae			
Chi Shao	Rx. Paeonia Rubrae			
Chuan Bei Mu	Bl. Fritillariae Cirrhosae			
Chuan Lian Zi	Rz. Corydalis Y			
Chuan Niu Xi	Rx. Cyathulae O			

			Squama Mantis P	Chuan Shan Jia
			Rx. Ligustici Wallicii	Chuan Xiong
			Magnetite	Ci Shi
			Bul. Alli Fistulosi	Cong Bai
			Rx. Et Rz. Rhei	Da Huang
			Fr. Zizyphi Jujube	Da Zao
			Sm. Soja Preparatae	Dan Dou Chi
			Rx. Salviae Militiorrhizae	Dan Shen
			Rx. Angelicae Sinensis	Dang Gui
			Rx. Codonopsis Pilosulae	Dang Shen
			Medulla Junci Effusi	Deng Xing Cao
			Cx. Raqdicis Lycii	Di Gu Pi
			Lumbricus	Di Long
			Rx. Angelicae Pubecentis	Du Huo
			Cx. Eucomia Ulmoidis	Du Zhong

			Gelatinum Corii Asini	E Jiao
			Rz. Curcumae Zedoariae	E Zhu
			Rx. Ledebouriellae Divaricatae	Fang Feng
			Sc. Poria Cocos	Fu Ling
			Rx. Lateralis Aconiti C. Preparatae	Fu Zi
			Rx. Glycyrrhizae Uralensis	Gan Cao
			Rx. Et Rz. Ligustici Chinens	Gao Ben
			Rx. Pueraria	Ge Gen
			Sm. Oryzae S	Geng Mi
			Fr. Lycii Chinensis	Gou Qi Zi
			Pc. Trichosanthis K	Gua Lou Pi
			Rm. Cinnamomi Casiae	Gui Zhi
			Rx. Stephaniae Tetrandrae	Han Fang Ji
			Hb. Ecliptae Prostratae	Han Lian Cao

			Fol. Nelumbinis N	He Ye
			Flos Carthami Tinctorii	Hong Hua
			Sm. Juglandis Regiae	Hu Tao Ren
			Talcum	Hua Shi
			Rx. Achyranthis B	Huai Niu Xi
			Cx. Phellodendri	Huang Bai
			Rz. Coptidis Chinensis	Huang Lian
			Rx. Astragali Membranacei	Huang Qi
			Rx. Scutellariae Baicalensis	Huang Qin
			Rz. Curcumae Longae	Jiang Huang
			Rx. Platycodi Grandiflori	Jie Geng
			Fr. Rosae Laevigatae	Jin Ying Hua
			Flos Chrysanthemi Morifolii	Ju Hua
			Sm. Nelumbinis Nuciferae	Lian Zi
			Os Draconis	Long Gu

			Cl. Trachelospermi	Luo Shi Tang
			Hb. Ephedra	Ma Huang
			Tb. Opiopogonis Japonici	Mai Men Dong
			Mirabilitum	Man Xiao
			Resina Myrrhae	Mo Yao
			Cx. Mautan Radicis	Mu Dan pi
			Concha Ostreae	Mu Li
			Rx. Aucklandiae Lappae	Mu Xiang
			Fr. Ligustri Lucidi	Nu Zhen Zi
			Hb. Taraxaci Mongoliici Cum Radice	Pu Gong Yin
			Pollen Typhae	Pu Huang
			Sm Euryalis Ferocis	Qian Shi
			Rx. Et Rz. Notopterygii	Qiang Huo
			Rx. Gentianae Macrophyllae	Qin Jiao

			Pc. Citri Reticulatae Viride	Qing Pi
			Rx. Panacis Ginseng	Ren Shen
			Cx. Cinnamomi C	Rou Gui
			Resina Gummi Olibanum	Ru Xiang
			Rz. Sparganii	San Leng
			Rm. Loranthi Seu Visci	Sang Ji Sheng
			Fol. Mori Albae	Sang Ye
			Rm. Mori Albae	Sang Zhi
			Fr. Seu Sm. Amomi Villosum	Sha Ren
			Rx. Sophorae Subprostratae	Shan Dou Gen
			Rx. Dioscoreae O	Shan Yao
			Massa Medica Fermentata	Shen Qu
			Rx. Rehmaniae Glutinosae	Sheng Di Huang
			Rz. Zingiberis Officinalis Recens	Sheng Jiang
			Rz. Cimicifugae	Sheng Ma

			Rz. Acori Graminei	Shi Chang Pu
			Gypsum	Shi Gao
			Rx. Rehmaniae Glutinosae Conquिताe	Shu Di Huang
			Fsciculus Vascularis Luffae	Si Gua Luo
			Sm. Pruni Persicae	Tao Ren
			Tb. Aspargi Cochinchensis	Tian Men Dong
			Sm. Lipidii	Ting Li Zi
			Fr. Forsythiae Suspensae	Wan Qian
			Excrementum Trogopteroris Pteromiris	Wu Ling Zhi
			Fr. Schizandrae C	Wu Wei Zi
			Fr. Evodiae Rutecarpae	Wu Zhu Yu
			Hb. Asari cum Radice	Xi Xin
			Rz. Cyperi Rotundi	Xiang Fu
			Flos Magnoliae Liliflorae	Xin Yi Hua

			Sm. Pruni armeniaca	Xing Ren
			Rx. Dispaci	Xu Duan
			Rx. Scrophulariae Ningponensis	Xuan Shen
			Fr. Meliae Tusendan	Yan Hu Suo
			Hb. Leonuri Heterophylli	Yi Mu Cao
			Tb. Curcumae	Yu Jin
			Rx. Polygalae Tenuifoliae	Yuan Zhi
			Rz. Alismatis	Ze Xie
			Honey Fried Rx. Glycyrrhizae U	Zhi Gan Cao
			Hb. Violae Yedoensis Cum Radice	Zhi Hua Di Ding
			Fr. Citri Seu Ponciri A. Immaturus	Zhi Ke
			Rz. Anemarrhenae Aspheloidis	Zhi Mu
			Fr. Immaturus Citri Aurantii	Zhi Shi
			Fr. Gardeniae Jasminoidis	Zhi Zi
			Cl. Bambusae in Taenis	Zhu Ru
			Fol. Perillae	Zi Su Ye